

ružinovské
ECHO

3

2010

mesačník mestskej časti Ružinov

JAROSLAV HALÁK

**odchovanec
ružinovského
hokeja**

Foto: TASR.

Patria k sebe

Magio internet
na optike
na 6 mesiacov
zadarmo!

Objednajte si
Magio TV spolu
s Magio internetom

0800 123 456 • www.t-com.sk • T-Centrum

Ponuka Magio internetu Optik na 6 mesiacov zadarmo platí pri súčasnom objednaní služieb Magio TV Optik (okrem programu Magio TV Optik Start) a Magio internetu Optik 1 (okrem programu Magio internetu Optik 1) s väzanosťou na 24 mesiacov. Časová platnosť ponuky je definovaná platným cenovým výmerom spoločnosti Slovak Telekom, a. s.

T · · Com

Sledujte UPC - kanál S8, frekvencia 154,25Mhz.

TWR

TELEVÍZIA RUŽINOV

TELEVÍZIA ZAOSTRENÁ NA RUŽINOV

Nestáva sa, že by prakticky v centre hlavného mesta pribudla celá nová štvrť, ktorá mu navyše dodá ďalšiu dimenziu. Bratislava sa takejto bez zveličovania historickej udalosti dočká 26. marca, keď otvorí komplex Eurovea na ľavom brehu Dunaja medzi Starým mostom a Mostom Apollo.

Po spomenutom dátume bude Bratislava – a spolu s ňou aj Ružinov, na území ktorého sa Eurovea rozprestiera – jednoducho iná ako doteraz. Mesto získa nový rozmer, jeho centrum sa zväčší o nepreliadnuteľnú, z mnohých hľadísk jedinečnú lokalitu. Unikátna je už svojou polohou na nábreží, ktorá vytvára nové spojenie mesta a Dunaja. Ide pritom o mimoriadne univerzálny komplex, na jednom mieste sa tu sústreďujú exkluzívne byty, špičkové kancelárie, veľkorysá riešená nákupná galéria, päťhviezdičkový hotel i multikino a ďalšie priestory pre zábavu a relax. Eurovea je ďalej výnimočná aj tým, že jej súčasťou je aj nové námestie rozprestierajúce sa od novostavby SND až po Dunaj, ktorému dominuje aj socha generála Štefánika v nadživotnej veľkosti spolu s levom na pylóne. Pridajme k tomu celkom novú nábrežnú promenádu v miestach, ktoré boli Bratislavčanom dlhé roky nedostupné, vynovenú historickú budovu Skladu č. 7, a obraz je kompletný. Eurovea je nielen najväčším developerkým počínom na území mesta za posledné desaťročia, ale aj jeho výrazným urbanistickým dotvorením a obohatením. Aj vďaka architektonickým riešeniam, ktoré svojou estetickou úrovňou predstihujú veľkú väčšinu toho, s čím v posledných rokoch prispeli do novej podoby mesta iní developeri.

Írsky developer Ballymore začal Euroveu stavať pred niekoľkými rokmi, keď Slovensko prežívalo hospodársku konjunktúru. Keďže okrem iného ponúkne aj stovky nových pracovných príležitostí, znamená pre Ružinov a celú slovenskú metropolu rozvojový impulz aj z ekonomického hľadiska. Pre toto všetko je jej otvorenie pre Bratislavu minimálne udalosťou desaťročia.

Juraj HANDZO

Záujem o ružinovskú cirkevnú školu rastie

RUŽINOV – Rekordných 98 detí zapísali vo februári do 1. ročníka na Spojenej škole sv. Vincenta de Paula v bratislavskom Ružinove. Počet záujemcov o vzdelávanie na tejto cirkevnej škole tak naďalej rastie.

Minulý rok zapísali do prvého ročníka 92 detí. A v roku 2008 to bolo 72. Vedenie školy je pripravené otvoriť štyri prvé triedy. „Ponúkame kvalitné vzdelanie s kvalifikovanými učiteľmi a výchovu v kresťanskom duchu. Ale najmä snažíme sa spájať rozum

so srdcom, čo oceňujú rodičia a neskôr aj deti,“ povedala riaditeľka školy Mária Švantnerová. Škola sa špecializuje na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov. Okrem angličtiny a nemčiny aj na španielsky jazyk. V súčasnosti základnú školu, štvor- i osemročné gymnázium navštevuje 650 detí, ktoré sú rozdelené do 29 tried. Cirkevná škola vznikla v Ružinove v roku 1994 ako prvá a dodnes jediná cirkevná ZŠ v druhom bratislavskom okrese.

(rp)

Poslanci nevyhoveli protestu prokurátora

RUŽINOV – Poslanci ružinovského miestneho zastupiteľstva na svojom zasadnutí 9. marca nevyhoveli protestu prokurátora proti všeobecne záväznému nariadeniu (VZN), ktorým sa určujú pravidlá pri stavebných, rekonštrukčných a udržiavacích prácach v mestskej časti Bratislava – Ružinov.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava II v proteste proti VZN schválenému 24. novembra minulého roka navrhol zrušenie nariadenia, prípadne jeho

nahradenie nariadením, ktorého obsah bude v súlade s platnými právnymi predpismi. Poslanci počas rozpravy navrhovali dve riešenia situácie – buď VZN zrušiť a vypracovať nové, alebo protestu prokurátora nevyhovieť, nechať nariadenie v platnosti a počkať, kým o ňom rozhodne súd. Uznesenie, ktorým miestne zastupiteľstvo vyhovie protestu prokurátora a zrušuje napadnuté VZN, však nebolo schválené, pretože zaňho nehlasoval dostatočný počet poslancov.

(juh)

Pomenovanie nového nábrežia neprešlo

NIVY – Poslanci ružinovského zastupiteľstva na svojom zasadnutí 9. marca neschválili návrh na pomenovanie novovytvoreného nábrežia medzi Starým mostom a Mostom Apollo názvom Nábrežie Európy.

Nové nábrežie je súčasťou príľahlej novej mestskej štvrte Eurovea, ktorú vybuďovala írsky developerská spoločnosť Bally-

more. Keďže v názve štvrte sa skrýva slovo Európa, pre nábrežie by bolo vhodné práve toto pomenovanie. Poslanci sa v rozprave zväčša k tejto myšlienke priklonili, Patrik Guldan (nezávislý) navrhol, aby boli na nábreží rozmiestnené prvky symbolizujúce Európu. Napokon však uznesenie neschválili.

(juh)

Hetech Services sa už volá COFELY

NIVY – Zmena značky je súčasťou približovania zahraničnému akcionárovi, koncernu GDF SUEZ. Líder v oblasti správy budov a teplárenstva Hetech Services zmenil meno. Od januára tohto roka na Slovensku podniká pod značkou COFELY.

„Integrácia nám umožní poskytovať komplexnejšie služby pod globálnou značkou nášho akcionára, ale aj reálne znížiť

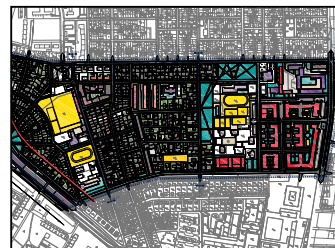
náklady,“ komentuje zlúčenie generálny riaditeľ Peter Strýček. Trojice teplárenských firiem patriacich do portfólia COFELY – spoločností Prvá ružinovská spoločnosť, a. s., a Račianska teplárenská, a. s., v Bratislave a LMT, a. s., v Liptovskom Mikuláši – sa zmeny nedotknú. V akciovej spoločnosti má svoje účasti aj mestská časť Ružinov.

(red)

OBSAH

Aktuality 3-6

Regulácia Trnávky 7

Problém s plesňami..... 8

Plné škôlky 9

Garáže na Teslovej ul. 10

Bezdomovci v Ružinove 11

Zo života Ružinova 12

Predčasné dôchodky 13

Pamätihodnosti 14

Z histórie Ružinova 15

Róbert Pukalovič 16-17

Poviedka 18-19

Zo života Ružinova 20

Kultúra 22-24

Slovensko – Reflexie 25

Radíme 26-27

Krížovka 28

Šport 29

Olympiáda vo Vancouveri .. 30

ružinovské
ECHO
mesačník mestskej časti Ružinov

Mesačník mestskej časti Bratislava–Ružinov • Ročník XVIII. • Vydáva TVR a RE, s.r.o. • Riaditeľ a editor: Maroš Smolec • Redakcia: Mierová 21, 827 05 Bratislava • Tel.: 02/48 28 43 94, 0907 771 373 • E-mail: echo@ruzinov.sk • Inzercia: marketing@tvr.sk • Náklad: 45 000 ks • ZADARMO • Inzercia: Mierová 21, 827 05 Bratislava, mobil: 0918 428 793, E-mail: marketing@tvr.sk • Fax: 02/48 28 42 06 • Reg. č.: OÚB-BM 38 • Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov.

Najviac podnetov o parkovaní

Mestskí policajti vlni vybrali na pokutách viac ako v roku 2008

RUŽINOV – Mestskí policajti v minulom roku na pokutách vybrali 192 985 € (5 813 866 Sk), pričom v roku 2008 to bolo 3 407 700 Sk. Vyplyva to zo správy o výsledkoch práce a činnosti Okrskovej stanice Mestskej polície Bratislava – Ružinov na území Ružinova za rok 2009.

Sa správou oboznámil poslancov ružinovského miestneho zastupiteľstva na ich zasadnutí 9. marca veliteľ ružinovskej okrskovej stanice Mestskej polície Ivan Lahučký. Osobitne vyzdvihol skutočnosť, že od 1. septembra bol do funkcie okrskára v okrsku Trnávka zaradený Marián Kováč. Výkon služby okrskára sa podarilo zlepšiť tým, že mu bola poskytnutá vhodná miestnosť na stretnutie s občanmi. Vzhľadom na veľkú rozlohu okrsku Trnávka bol do tohto okrsku určený aj ďalší okrskár Rudolf Križan, ktorý sa bude s M. Kováčom striedať tak, aby v Trnávke boli prítomní čo najviac hodín. Okrsková stanica plnila úlohy s priemerným početným stavom

43 policajtov, pričom zabezpečovala výkon služby okrskárov nielen v Trnávke, ale aj v mestských častiach Podunajské Biskupice a Vrakúňa. Za minulý rok stanica riešila spolu 17 661 skutkov, z toho 14 495 v Ružinove.

V rozprave poslancov okrem iného zaujímalo, ako mestskej polícii pomáha kamerový systém. Podľa I. Lahučkého je v Ružinove v prevádzke 8 kamier, z toho jedna monitoruje ruiny bývalého obchodného domu Ružinov (Prior). Ako dodal, osadiť sa malo ďalších 8 kamier, ale kvôli kríze sa tak nestane.

Pomerne vysoké počty priestupkov sa vyskytujú na Dulovom námestí, Radničnom námestí a Pivoňkovej ulici. Na

týchto miestach sa stretávajú osoby, ktoré požívajú alkoholické nápoje a znečisťujú prostredie. Na Radničnom námestí a na Pivoňkovej ulici sa sústreďujú osoby čakajúce na svoju dávku náhrady za drogy v centre pre liečbu drogových závislostí.

Hliadky sa nimi zaoberajú prakticky denne. Mestskí policajti riešia aj množstvo podnetov od občanov, ktorí ich prevažne (asi v 70 % prípadov) upozorňujú na autá parkujúce na trávnikoch a na chodníkoch.

(juh)

Problematická lokalita je Trnávka

Trestných činov oproti roku 2008 vlni mierne pribudlo

RUŽINOV – Najproblematickejšou lokalitou v Ružinove z hľadiska výskytu trestnej činnosti je územie, ktoré spadá do kompetencie obvodného oddelenia Policajného zboru Trnávka. Vyplynulo to zo správy o bezpečnostnej situácii v Mestskej časti Bratislava – Ružinov, ktorou sa na svojom zasadnutí 9. marca zaoberali ružinovskí poslanci.

V minulom roku polícia znamenala v Ružinove dovedna 3 948 trestných činov, čo je o 148 viac ako v roku 2008. Došlo k nárastu násilnej kriminality (do štatistik pribudlo takmer 300 násilných deliktov) a stali sa aj dva prípady najzávažnejšieho zločinu – vraždy. Prvý sa stal 3. septembra v podzemných garážach na Kvačalovej ulici, kde došlo k pokusu vraždy člena súkromnej bezpečnostnej služby, druhý 23. novembra, kedy na Papra-

dovej ulici zavraždili známou lekárku.

Najväčší podiel na celkovej kriminalite majú majetkové trestné činy, pričom krádeže áut, respektíve vecí z nich majú aj najnižšiu mieru objasnenosti (len 3 – 4 %). Najviac trestných činov sa vyskytlo na území Trnávky, pričom problematické sú predovšetkým parkoviská pri veľkých nákupných centrách, ako je Shopping Palace či Avion Shopping Park. V lete býva prob-

lémom aj areál prírodného kúpaliska Zlaté piesky, ale v minulom roku sa tu stalo o polovicu menej trestných činov ako v roku 2008.

Do konca roku 2009 boli na území Ružinova štyri obvodné oddelenia Policajného zboru – Ružinov-Západ, Ružinov-východ, Trnávka a Slovnaft. Od 1. januára tohto roka obvodné oddelenie polície Slovnaft zrušili, reorganizácia podľa polície prispela k posilneniu výkonu služby na uliciach.

Poslancov zaujímalo, aká je situácia v drogovej oblasti a prečo došlo k poklesu počtu vlámaní do bytov. Zástupca Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II na prvú otázku odpovedal, že drogy sú problémom skôr v susednej Vrakuni (objekt známy ako Pentagon). Zníženie počtu vlámaní do bytov vysvetlil tým, že policajti v roku 2008 rozbili dve partie bytových zlodějov, ktorí boli celý minulý rok vo väzení.

(juh)

Na Kovorobotníckej škôlka nebude

Obnova zdevastovaných objektov by bola príliš drahá

RUŽINOV – Poslanci ružinovského miestneho zastupiteľstva neschválili návrh starostu Slavomíra Drozda na prevzatie správy nehnuteľného majetku bývalej Materskej školy Kovorobotnícka, ktorá je vo vlastníctve mesta Bratislava, do správy mestskej časti Bratislava – Ružinov.

Ide o dva rodinné domy v Trnávke, ktoré sa v minulosti využívali ako materská škola, pričom istý čas patrila pod Materskú školu Piesočná a boli tu elokované triedy. Tieto elokované triedy sa v roku 2005 presunuli do Materskej školy Piesočná. V tom istom roku sa rozhodlo o zrušení elokovaného pracoviska na Kovorobotníckej. Mestská časť začiatkom roka 2006 iniciovala, aby objekty prešli zo správy mestskej časti Bratislava – Ružinov do správy mesta Bratislava.

Opustené objekty boli vo februári 2006 vykradnuté – niekto z nich odcudzil radiátory, plynový kotol a vodovodné batérie a tým sa začalo ich pustnutie. V súčasnosti sú značne zdevastované a ich oprava by si vyžiadala asi 470-tisíc eur. „Rekonštrukcia, respektíve aj demolácia a výstavba novej škôlky by boli finančne veľmi náročné,“ uviedol starosta Ružinova Slavomír Drozd. Zariadenie tohto bodu do programu zastupiteľstva odovodnil širšími súvislosťami – pozemkov

na výstavbu materských škôl je minimum. Detí v Ružinove pribúda. A materské školy nemajú miesto.

Rozprava odzrkadľovala skutočnosť, že od zrušenia škôlky na Kovorobotníckej ulici sa demografická situácia v Ružinove zmenila a narozdiel od stavu spred niekoľkých rokov je v súčasnosti materských škôl nedostatok. Havarijný stav bývalej škôlky, ktorá má navyše stiesnené priestory, ale aj neúmerné náklady na jej prípadnú

obnovu, viedli poslanca Valentína Mikuša (OK) k vyjadreniu: „Obnova škôlky na Kovorobotníckej je nezmyslom.“ Poslanec Miloslav Hrádek (OK), naopak, zauvažoval nad možnosťou objektu prevziať, zbúrať a ponechať si ich ako zálohu do budúcnosti. „Škoda, že sa to tak zdevastovalo,“ podotkol starosta S. Drozd v závere rozpravy, z ktorej vyplynulo, že spustené objekty už ako škôlka slúžiť nebudú.

(juh)

Noví dvaja „okrskári“

Príslušníci pokryjú denné aj nočné služby

Na ružinovskej Trnávke už od novembra minulého roku dohliada na bezpečnosť a podnety občanov okrskár Marián Kováč. Začiatkom tohto roku má aj svoje vlastné priestory kde pôsobí a od marca už nie je sám. Na Trnávke sú totiž okrskári dvaja.

„Rozhodli sme sa prejsť na nový model, povedzme skúšobný. Pôsobiť budú dvaja okrskári, ktorý tak pokryjú denné aj nočné služby a budú občanov k dispozícii efektívnejšie,“ uvádza Milorad Bosiok, zástupca náčelníka MsP Ružinov.

Budú aj inde?

Noví okrskári majú svoje sídlo v Trnávke, v budove ružinovskej knižnice Na Uvratí 52. V tejto časti Ružinova nie sú náhodne. „Trnávka je špecifická

najmä v tom, že je to z polovice sídlisko, z polovice skôr dedinka a na ďalšej strane sú tu viaceré obchodné domy a centrá. Je tu iný nápad trestnej činnosti, ako v ostatných častiach. Obchodné domy a centrá majú na správu svojich vlastných ľudí, zvyšok je na nás,“ uvádza Milorad Bosiok. Činnosťou okrskára je dohliadať na dodržiavanie Všeobecne záväzných nariadení, preverovať podnety od občanov, dávať pozor na poriadok a čistotu v okrese. Zatiaľ sú títo pracovníci iba

v Trnávke, no MsP Ružinov nevylučuje, že nepribudnú aj inde. „Pokiaľ bude tento model úspešný, radi by sme ho zaviedli aj v iných častiach. Okrskár by sa napríklad zišiel v okolí Miletičovej, to však zatiaľ veľmi predbiehame. Uvidí sa,“ dopĺňa Milorad Bosiok.

Opäť psíčkari

Marián Kováč, je ako prvý okrskár na Trnávke vo svojej funkcii už piaty mesiac. „Najčastejšie riešime podnety

od občanov, ktoré sa týkajú dodržiavania poriadku. V poslednom čase sa často vyskytuje aj problém neporiadnych psíčkarov a psích exkrementov.“ Na túto funkciu sa však sám prihlásil a ako povedal, je spokojný. Noví okrskári budú prístupní na telefóne, či na pracovisku počas stránkových hodín. Telefónne čísla i pracovnú dobu okrskárov zverejní mestská polícia na svojom webe už onedlho.

(zt)

Rúbanisko na Páričkovej

Obavy zo straty zelene sú zbytočné

Obyvatelia vnútrobloku na Azovskej, Velehradskej a Páričkovej dostali strach. Nedávno im totiž vyrúbali tri stromy vo vnútrobloku. Pracovníci spoločnosti, ktorá výrub realizovala, občanov vystrašili najmä nepravdivým výrokom. „Povedali nám, že tu možno bude postavená garáž,“ sťažoval sa jeden z obyvateľov. A tak vznikla fáma a obavy. Nie sú však na mieste.

Podľa Ruženy Cigliánovej z Miestneho úradu Bratislava Ružinov ide o výrub chorých stromov, ktoré ohrozovali životy prechádzajúcich i bezpečie obyvateľov Páričkovej. Stromy totiž rástli v blízkosti obytného domu. Hoci vnútroblok je v správe Magistrátu hlavného mesta, starostlivosť o zeleň je úlohou Miestneho úradu. „Daný vnútroblok by sa mal skôr či neskôr revitalizovať. V rámci pravidelnej úpravy zelene sme prišli na to, že tri stromy oproti Páričkovej sú v dezolátnom stave, pričom hrozilo ich vyvrátenie. Preto sme v rámci úpravy drevín a akejsi predprávy na spomínanú revitalizáciu pristúpili k výrubu stromov, žiadne parkovisko sa tu však robiť rozhodne nebude,“ vysvetlila situáciu Ružena Cigliánová.

Po výrube stromov však zostalo veľké množstvo pilín. Odstránené neboli ani pne a korene, ktoré po nich zostali. „Veď dobre, že to dali dole, keď to tu ohrozovalo, ale môžu to po sebe aj upratať, prípadne rovno vysadiť aj nové stromy, lebo takto je to veľmi neestetické,“ poznamenali dôchodcovia z Azovskej, ktorí majú na „rúbanisko“ priamy výhľad. Miestny úrad pristúpi k odstráneniu pňov v rámci centrálneho frézovania. Druhou možnosťou je počkať na revitalizáciu. Magistrát hlavného mesta však ešte s určitosťou nevie povedať, kedy k nej príde. Hoci realizovať by ju chceli, mnohé je otázkou financií. Občania vnútrobloku majú neoficiálne informácie o tom, že kanalizáciu by mali opravovať koncom tohto roka.

(zt)

Vyrúbané stromy vo vnútrobloku.

Verejné korčuľovanie pokračuje

Ružinovský športový klub sa snaží vychádzať korčuliarskej verejnosti v ústrety

Napriek tomu, že jar už klope na dvere, korčuľovať sa dá stále. Dve ľadové plochy zimného štadióna Vladimíra Dzurilla sú už niekoľko mesiacov pravidelne k dispozícii aj Ružinovčanom. A to dokonca zadarmo. Okrem vyhradených víkendových hodín sa športovní nadšenci dostanú niekedy na ľad aj v iných dňoch.

Jarné prázdniny neobišli ani Bratislavský kraj. Ružinovský športový klub sa rozhodol počas týždňa voľna vyhradiť čas aj pre prázdninujúcich školákov.

Aktívny oddych

Deti tak dostali možnosť odýchnuť si od školy priamo na ľade. Túto športovú možnosť využili nielen školáci, ale aj niektorí ich rodičia, či dokonca starí rodičia. „Je to skvelá možnosť

pre deti. Som vďačná našej mestskej časti, že niečo takéto pre nich robia. Dokonca som zisťovala, ktoré športové areály sú počas prázdnin deťom k dispozícii. Ružinovský zimný štadión bol jediný,“ pochvaľovala si mamička Mária. Radosť zo strávených chvíľ na ľade v doobedňajších hodinách cez týždeň mali však aj školáci. „Je to super, že môžeme byť tu a korčuľovať. Aspoň neseďme doma, lebo tam by som sa

aj tak nudila. Pozerala by som televíziu alebo sedela pri počítači. Tak sme sa radšej dohodli so spolužiačkami, že pôjdeme sem,“ tešila sa Natália zo základnej školy Ostredková.

Aj keď ľadová plocha ružinovského štadióna nebola zaplnená tak, ako to býva zvykom počas hodín verejného korčuľovania cez víkend, školákov táto možnosť viditeľne potešila. Radosť z pobytu na ľade mal aj de-

saťročný školák Samko: „Ja sem chodievam s maminou a ocinom aj cez víkendy. Na Vianoce som dostal nové korčule, tak ich musím využiť, kým mi nenarastie noha. Je dobré, že tu nie je toľko ľudí, koľko býva cez víkendy. Môžem tu teraz jazdiť rýchlejšie. Keď bolo chladnejšie, chodieval som aj na Štrkovec, ale teraz sa to nedá. Preto som tu.“

(kk)

100-ročná Ružinovčanka

Najviac ju zaujímajú preteky formuly jeden

Presne 14. marca tohto roku sa dožila sto rokov obyvateľka Ružinovského domova seniorov (RDS) Alžbeta Talová. V Ružinove žije od roku 1992. Narodila sa však Bratislave. Spolu s manželom Michalom, ktorý zomrel v roku 1968, vychovali štyroch synov, z ktorých dvaja žijú v Nemecku. Starosta Slavomír Drozd jej osobne blahoželal k jubileu.

Do vysokého veku synom a vnukom veľmi a rada pomáha s výchovou vnúčat i pravnúčat. Radosť jej dnes robí deväť vnúčat a deväť pravnúčat. Alžbeta Talová sa na svoj vek teší obdivuhodnému zdraviu. Z televíznych programov ju najviac zaujímajú preteky formuly jeden. Zaujíma sa aj o dianie v spoločnosti i v rodine.

Detstvo bez rodičov

Narodila sa 14. 3. 1910 v rodine domovníka Schöna na mieste, ktoré je dnes známe ako kaviareň Štefánka. Bohužiaľ, už v útlom detstve prišla o rodičov a staršieho brata. Jej mama zomrela, keď mala osem rokov

Oslávenkyňa Alžbeta Talová.

a otec, keď mala štrnásť. O mladú slečnu sa od toho momentu starala babička z otcovej strany,

a preto sa jej ďalšie roky spájajú s Obchodnou ulicou. Po tom, ako vychodila štyri triedy ľudovej a štyri triedy meštianky, sa vydala za Michala Tala ako 23-ročná. Sľub, ktorý si dali, dodržali, a boli spolu tridsaťpäť rokov. V tom istom roku sa rodinka rozrástla o syna Michala a o tri roky neskôr o syna Jána. Neskôr manžela živnostníka – obchodníka, ktorého podnikanie v 30. rokoch poznačil bankrot, nasledovala na ceste do Nemecka, kde sa rodinka rozrástla o ďalších dvoch synov Petra a Rudolfa. V roku 1943 rodine hrozilo nebezpečenstvo, a preto rodičia poslali synov späť do vlasti vlakom a o rok neskôr prišli za nimi, takpovediac v hodine dva-

násť. Zmeny v spoločnosti si vyžiadali dva príjmy v rodine. Preto pani Alžbeta nastúpila do zamestnania, po tom, ako niekoľko rokov pracovala v mliekárni, nastúpila do PNS, kde pracovala až do dôchodku.

Deväť pravnúčat

V roku 1968 rodinu Talovcov poznamenala smrť hlavy rodiny a odchod dvoch synov do Nemecka. Tieto udalosti rodinné vzťahy ešte viac utužili, o čom svedčí aj fakt, že pani Alžbeta sa naplno venovala nielen svojim vnukom, ale aj pravnukom. Dnes sa pani teší z deviatich vnúčat a deviatich pravnúčat.

(rds)

Valentínska kvapka krvi 2010

Darovať krv prišlo celkom 20 079 darcov

Slovenský Červený kríž v spolupráci s Národnou transfúznou službou SR a hematologicko-transfúznymi oddeleniami nemocníc zorganizoval už 15. ročník kampane Valentínska kvapka krvi 2010.

Tohtoročná „Valentínka“ trvala 3 týždne, od 8. do 26. februára 2010, a bola aj tento rok zameraná na rodinné darcovstvo. Ide o darovanie krvi najbližšími príbuznými, známymi i kolegami. Pritom nie je dôležité, či má darujúci takú istú krvnú skupinu ako jeho príbuzný. Pacient môže dostať krv od iného rovnoskupinového darcu, pričom príbuzný „vráti“ krv do krvnej banky, a tá

ju použije pre iného chorého. Do kampane Valentínska kvapka krvi 2010 sa zapojilo 38 územných spolkov Slovenského Červeného kríža. Darovať krv prišlo celkom 20 079 darcov, z toho 5 123 bolo prvodarcov. Najviac prvodarcov bolo v Bratislave, Košiciach, Nitre, Žilne a v Dolnom Kubíne. V Bratislave prišlo najviac – až 2114 darcov, z toho 515 prvodarcov.

Štatistika Valentínskej kvapky krvi:

	počet darcov	počet prvodarcov
rok 2010	20 079	5 123
rok 2009	17 949	4 406
rok 2008	17 596	4 682
rok 2007	11 434	3 231

Zverejňovať sa budú zoznamy zmlúv a faktúr

Starosta Slavomír Drozd: Nemáme čo skrývať

Miestne zastupiteľstvo na svojom januárovom zasadnutí schválilo návrh poslankyne A. Reinerovej, aby miestny úrad zverejňoval všetky zmluvy a faktúry na internetovej stránke www.ruzinov.sk. Návrh z dielne SDKÚ bol schválený až na tretí pokus. Starosta Slavomír Drozd uznesenie nepodpísal s odôvodnením ekonomickej nevýhodnosti pre mestskú časť. Poslanci na ostatnom zasadnutí v marci jeho právo veta 3/5 väčšinou neprelomili. Schválili konkrétnejšie uznesenie.

„S pôvodným návrhom sme prišli preto, lebo sme presvedčení, že je to pozitívny krok k zvýšeniu transparentnosti samosprávy a zároveň to považujeme za účinný spôsob kontroly hospodárenia a nakladania s verejnými financiami. Čiže s hospodárením s peniazmi Ružinovčanov, teda ľudí, ktorí platia dane,“ uviedla v stanovisku pre Ružinovské ECHO poslankyňa V. Jančoškovej (SDKÚ-DS). Starosta S. Drozd na margo vysvetlil: „Je nevýhodné pre mestskú časť z hľadiska finančných dopadov. Kontrolnú funkciu obce zabezpečuje miestny kontrolór, ktorý môže preverovať aj neverej-

né dokumenty. Kontrolóra si zvolili poslanci. Okrem toho občania môžu využiť zákon o slobodnom prístupe k informáciám. Vždy im odpovieme.“ Starostovi prekážalo znenie uznesenia, ktoré nebolo zrozumiteľné a nešpecifikovalo, odkedy treba zmluvy zverejňovať. „Mestskú časť by zverejňovanie faktúr a zmlúv nestálo takmer nič. Nemusíme na to vytvárať osobitné pracovné miesto. Netreba si to overovať na ďalekom Turci, kde v Martine s takýmto projektom transparentného mesta prišli už minulý rok a darí sa im. Stačí sa pozrieť na internetovú stránku do susednej Petržalky. Nestálo ich to

ani cent,“ dodala V. Jančoškovej. Ružinovskí poslanci majú právomoc nepodpísať uznesenia zo strany starostu prelomiť opätovným hlasovaním 3/5 väčšinou. Návrh na prelomenie starostovho práva veta predložili aj na ostatnom zastupiteľstve. Neprešiel. Po dohode poslanec P. Hrapko (SMER-SD) predložil nový návrh uznesenia, v ktorom žiada zverejňovať zoznamy všetkých zmlúv a došlých faktúr od 1. marca.

„Toto uznesenie podpíšem. Stanovilo jasný termín, odkedy treba zmluvy a faktúry zverejňovať. S transparentnosťou problém nemám. Po mojom nástupe

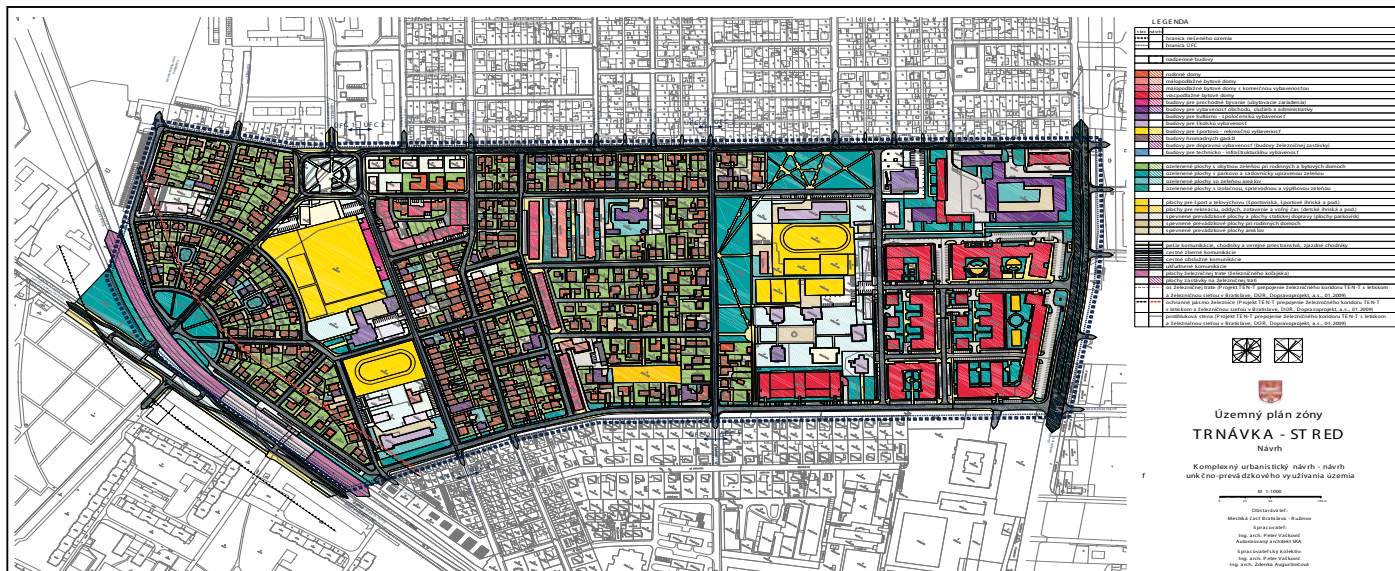
sme mestskú časť otvorili občanom. Vytvorili komunikačnú webovú stránku, na ktorej môžu občania vyjadriť svoj názor, podnet i kritiku. Uverejňujeme na nej aj základné informácie o stavebných konaniach formou verejnej vyhlášky, aj keď nám to zákon neukladá. V zastupiteľstve je drvivá väčšina opozičných poslancov a moju prácu kontrolujú. My nemáme čo skrývať,“ dodal S. Drozd. V prípade zverejňovania uvedených informácií bude ružinovská stránka snáď najtransparentnejšou zo všetkých bratislavských častí.

(red)

Regulácia Trnávky sa blíži

Územný plán zóny bude napokon schválený

Obyvatelia Trnávky viackrát prezentovali svoj nesúhlas, aby sa táto ružinovská lokalita zahusťovala ďalšou výstavbou polyfunkčných objektov. Preto samospráva naštartovala proces tvorby územného plánu zóny (ÚPZ) Trnávka – stred. Spracovateľ na tomto pláne pracoval dva roky a jeho návrhy prešli všetkými zákonnými prerokovaniami.

Návrh ako bude v budúcnosti vyzerať Trnávka

Práce na vlastnom návrhu územného plánu zóny sa začali schválením zadania v MZ 28. 10. 2008 a skončili stanoviskom Komisie výstavby a ŽP z 10. 11. 2009, ktorá ho posunula na Krajský stavebný úrad v Bratislave. Krajský stavebný úrad preskúmal zákonný priebeh procesu obstarávania a odporučil predložiť ho na schválenie miestnemu zastupiteľstvu. Na zasadnutí miestnej rady 16. februára 2010 dvaja poslanci vzniesli námietky k regulácii plôch, na ktorých sa nachádza bývalá materská škola na Pavlovičovej a voľná plocha pri DK Trnávka. Ako dôvod uviedli, že na základe tohto ÚPZ je možná na daných parcelách výstavba. Návrh teda nepodporili. Starosta Ružinova ho z rokovania stiahol.

Dohoda z komisie

„Návrh územného plánu zóny Trnávka – stred bol diskutovaný a prezentovaný na mnohých zasadnutiach Komisie výstavby a životného prostredia. Po poslednej prezentácii 10. novembra 2009 komisia odporučila návrh predložiť na posúdenie Krajskému stavebnému úradu v Bratislave,“ uviedol pre Ružinovské ECHO spracovateľ ÚPZ architekt P. Vaškovič. Na pripomenutie uvádzame, že spracovateľ sa touto zónou podrobne zaoberal takmer dva roky. Počas tohto obdobia niekoľkokrát komunikoval svoje návrhy s poslancami. Otázka materskej škôlky

na Pavlovičovej sa dlho diskutovala aj na verejnom prerokovaní návrhu 13. mája v Trnávke. Preto bolo „nie“ poslancov na ružinovskej rade prekvapením aj pre starostu: „Na rokovaní komisie svoje záporné postoje neprezentovali. Myslel som, že s návrhom teda súhlasia. Preto som návrh stiahol. Je teraz na komunikácii medzi poslancami a spracovateľom, aby si ich výhrady osvojil alebo nie,“ vysvetlil starosta Slavomír Drozd. Zákonné medze v príprave a prerokovaní tohto návrhu ÚPZ chráni architekt I. Móro ako odborne spôsobilá osoba. „Všetky kroky spracovania a prerokovania ÚPN-Z Trnávka – stred sú v súlade s platnou legislatívou, čo potvrdil aj krajský stavebný úrad. Nevidím žiadne dodatočné skutočnosti, ktoré by boli prekážkou schválenia tohto dokument,“ uviedol I. Móro.

Problém napokon poslanci so spracovateľom doriešili. Na zasadnutí komisie výstavby 8. marca sa architekt P. Vaškovič dohodol autormi pripomienok na nasledujúcich zmenách, ktoré zapracuje do ÚPZ a predloží na rokovanie ružinovskej rade:

- v areáli strednej školy na Pavlovičovej ulici bude možné realizovať nové objekty s maximálnou výškou 2 nadzemné podlažia – upravená regulácia využitia územia umožní rekonštrukciu, prestavbu a dostavbu v súčasnosti zdevastovaného objektu materskej školy

na modernú budovu pre školskú vybavenosť,

- v zázemí existujúceho kultúrneho domu na Bulharskej ulici bude stabilizovaná existujúca verejná zeleň v podobe nezastaviteľného územia pre zachovanie, stabilizáciu a rozvoj plôch verejnej zelene,
- v areáli existujúcej základnej školy na Vrútockej ulici a v areáli bývalej strednej školy na Vietnamskej ulici bude v rámci špecifickej regulácie využitia územia stanovený špeciálny režim využívania územia týkajúci sa rešpektovania a zachovania existujúcej zelene v území.

Rozhodnú poslanci

Zmeny budú v návrhu, ktorý sa teda prerokuje. Mestská časť Bratislava – Ružinov je druhá najväčšia časť v Bratislave. Zaujímavá je pre ľudí na bývanie, ale aj pre investorov na investovanie a výstavbu. Preto samospráva v nej pripravuje najviac územnoplánovacích podkladov a dokumentácie zo všetkých mestských častí hlavného mesta. Mnohé sú už ukončené, ale ostávajú neodsúhlasené, respektíve neschválené. Prečo sa nedarí urobiť tú poslednú bodku, sme sa spýtali pracovníka miestneho úradu architekta A. Pappa, ktorý riadi referát poverený obstarávaním územnoplánovacej dokumentácie: „Proces obstarávania má štyri fázy – prípravné práce, spracovanie návrhu, prerokova-

nie a schválenie. Prvá fáza je v rukách miestneho úradu – ak sa obstaráva z vlastného podnetu, alebo je v rukách iného obstarávateľa – ak to financuje iný investor. V druhej fáze – pri spracovaní – platí pre spracovateľa stavebný zákon, vyhláška MŽP č. 55/2001 a mnoho ďalších zákonov a predpisov. Za tretiu fázu – prerokovanie – zodpovedá odborne spôsobilá osoba, ktorá postupuje podľa stavebného zákona. Ten okrem iného predpisuje pravidlá pre účasť verejnosti, určuje lehoty, v ktorých sa možno k návrhu vyjadriť a stanovuje, kto má celý proces preskúmať a kto smie dokumentáciu schváliť. Štvrtá fáza – schvaľovanie – je už v rovine politickej. Tam zákony neplatia, argumentuje sa záujmami obyvateľov a investorov, a dôvody, ktorých účel je málokomu jasný. Tak sa stáva, že urbanistické štúdie i územné plány zón môžu uviaznuť na politických záujmoch. Sú to tak zložité dokumenty, že nie je umenie nájsť tesne pred hlasovaním nejaký dôvod, ktorý môže zabrániť ich schváleniu. Jediná cesta je dodržovať 30-dňovú lehotu pripomienkovania, ktorá je zakotvená v stavebnom zákone. Zákonná lehota na pripomienkovanie územného plánu zóny Trnávka stred sa skončila 15. júla 2009. Právo schválenia územných plánov zón dal stavebný zákon do rúk poslancov.“

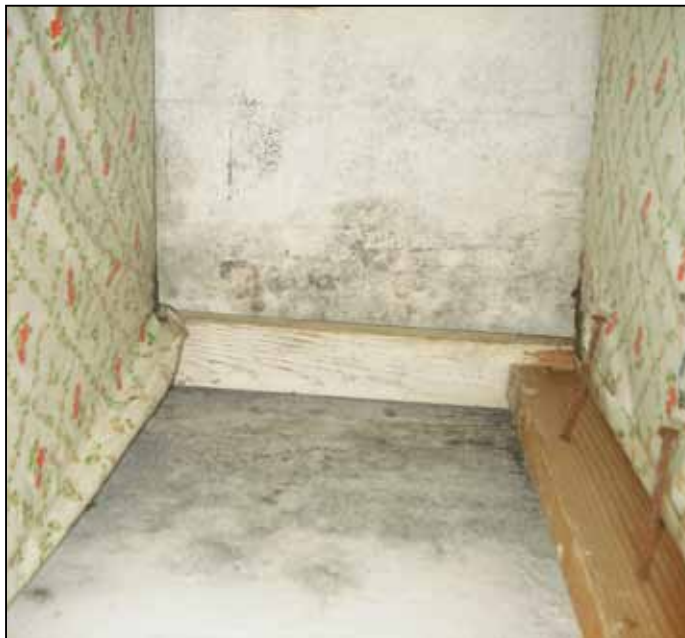
(rp)

Vizualizácia: MÚ Ružinov

Plesnivý problém

Cirkulácia vzduchu v byte je veľmi dôležitá

Za posledné roky pribúda v Ružinove čoraz viac obytných domov, ktoré sa vydávajú na cestu zateplovania. To je pre obyvateľov výhodné najmä z dôvodu znižovania tepelných strát, a tým aj poplatkov za výrobu tepla. Tento efekt sa ešte stupňuje, pokiaľ je domácnosť vybavená aj novými oknami, ktoré majú dobré izolačné vlastnosti. Samé pozitíva? Nie. Mnohým domácnostiam, ktoré prešli zateplovaním, či výmenou starých okien za nové pribudol ešte jeden nájomník. Plesneň.

Plesneň sa objavila aj v domácnosti pani Zuzany, ktorá býva v staršom paneláku. „Asi rok po rekonštrukcii a výmene starých okien za nové sa nám v byte začala objavovať plesneň. Najprv sa usadila v komore. Predpokladali sme, že príčinou je vlhkosť z uskladňovaných potravín. Plesneň sa však začala objavovať aj v rohoch okien, pod parapetnými doskami, ba dokonca na stene za komodou, ktorá doslova kvitla.“ Pani Zuzana preto urychlene ošetrila všetky steny prípravkom na odstraňovanie plesní. Účinok bol síce okamžitý, ale krátkodobý. Po pár mesiacoch sa plesne objavili opäť. Prečo sa zrekonštruovaný a udržiavaný byt stane útočiskom plesní?

Byt „nedýcha“

Odpoveď na otázku, kedy a prečo najčastejšie vznikajú v domácnostiach plesne, nám ponúkla Zuzana Sternová z Technického a skúšobného ústavu stavebného v Bratislave. Výmenou okien sa menia tepelno-izolačné vlastnosti priestoru. Staré, drevené okná prefukovalo, a tak vzduch v priestore stále cirkuloval, menil sa. Nové okná, či už plastové, drevené alebo hliníkové sú na vysokej izolačnej úrovni. Byt, ktorý je dvadsať rokov zvyknutý „dýchať“ v určitom režime, tak musí prejsť na nový. Pod vznik plesní sa môže podpí-

sať aj zateplenie domu, pokiaľ je nekvalitne vykonané. „Na trhu je v súčasnosti veľmi veľká paleta spoločností, ktoré poskytujú zateplovacie služby. Nie všetky však narábajú s kvalitnými materiálmi. Sú medzi nimi aj také, ktoré na finálnu povrchovú úpravu používajú akrylátové farby. Všetci dobre vieme, že akrylát je nepriedušný, a tak sa aj takéto zateplenie môže podpísať pod vznik plesní či rosenie,“ naznačil problém Karol Kisfaludy, ktorý sa stavebným a zateplovacím prácam venuje takmer 20 rokov. Bolo by chybou domnievať sa, že inštalácia nových okien, či zateplenie domu so sebou prinášajú negatíva. Naopak, ich realizácia sa odrazí na nižších účtoch za teplo. Samotný vznik vlhkosti je iba dôkazom toho, že priestor je naozaj izolovaný. Rekonštrukciou by však mali prejsť nielen okná či fasády, ale aj spôsob užívania „vynoveného“ priestoru.

Vetranie

Podľa Zuzany Sternovej je ideálny stav vtedy, keď sa naraz zateplí dom a zároveň aj vymenia okná. Vyrovnáva sa tým teplotný rozdiel medzi interiérom a exteriérom, ktorý je hlavnou príčinou vzniku vlhkosti, z ktorej následne vzniká plesneň. Karol Kisfaludy, spolu s Dušanom Demom, distribútorom plastových, hliníkových

a drevených okien, dopĺňajú aj prevenciu, ktorá spočíva v pravidelnom a správnom vetraní. „Mnohí ľudia sú zvyknutí na mikrovetranie, alebo časté a krátke vetrania. V zime by to malo byť presne naopak. Vetrať treba nárazovo, desať až pätnásť minút, minimálne trikrát denne. Ráno, keď sa človek zobudí, na obed, alebo poobede keď príde domov, večer, prípadne aj pred spaním. Ideálne je vetranie prievanom, ktorý najlepšie a najrýchlejšie vymení „starý“ vzduch za „nový“ a odvedie vlhkosť.“ Vlhkosť v domácnosti možno sledovať aj pomocou tzv. meteorologickej stanice. Jej cena je približne 10 eur a využíva sa ako dobrý pomocník na kontrolu teploty a vlhkosti v domácnosti. Teplota by mala byť približne 20 °C, vlhkosť by nemala presiahnuť viac ako 55 %. Vyššie percento indikuje, že je potrebné vyvetrať. Pravidelné vetranie vyriešilo „plesnivý problém“ aj na ZŠ Mierová. Po rekonštrukcii budovy školy sa tu usadili plesne. Po ich odstránení a zmene vetracích návykov sa však prestali vracaať, potvrdzuje Jaroslav Adamát z MÚ Ružinov.

Nebezpečná plesneň

Plesneň je nebezpečná z viacerých dôvodov. Azda najhlavnejším je samotné zdravie, na

ktoré má negatívne účinky. „Negatívny vplyv plesní na človeka je individuálny. Závisí od ľudskej imunity, i druhu plesne. Vo všeobecnosti však často spôsobujú dýchacie problémy, ekzémy a v niektorých prípadoch dokonca až onkologické ochorenia“, upozorňuje Zuzana Sternová.

Plesneň je tichý nepriateľ. Objaví sa ako nenápadný vlhký flák na stene. Ten naoko vyschne, avšak v samotnej omietke, ktorá je plná prachu a mikroorganizmov sa deje proces vzniku plesne. Tá sa rozmnožuje veľmi rýchlo a tak zo dňa na deň môžete mať stenu doslova zelenú. Plesneň sa veľmi rýchlo šíri a keď už raz domácnosť napadne, ťažko sa jej zbavovať. Preto treba dávať aj veľký pozor na to, ako ju odstraňovať. V žiadnom prípade ju nemožno oškrabávať, či utierať. Šíri sa totiž spórmi, ktoré sa vzduchom dostanú na nové miesto, a to napadnú. Na trhu je veľa prípravkov, ktoré sú určené na boj s plesňou. Treba ich však aplikovať pozorne a najmä dodržiavať čas pôsobenia. Mnohé z nich sú však agresívne, a tak si pri manipulácii s nimi chráňte dýchacie cesty.

(zt)

Foto: autorka

V škôlkach bude opäť plno

Bude v Trnávke nové zariadenie pre najmenších Ružinovčanov?

Silné populačné ročníky sa prejavujú aj v Ružinove. Materské školy sú naplnené do posledného miesta. Takmer 250 ružinovských detí od troch do šiestich rokov nemohli v minulom roku do škôlok prijať. Záujem bol však ešte vyšší – odmietnutých bolo spolu viac ako 400 žiadostí vrátane detí mladších ako tri roky a detí, ktoré nebývajú v Ružinove. Tohtoročné prihlášky rodičia podávali od 1. do 15. marca.

Rodičia ružinovských detí sa už od januára informovali, či majú šancu dostať svoje dieťa do škôlky. Telefonáty i osobné návštevy nasvedčujú tomu, že aj tento rok bude o miesto do materskej školy boj.

Záujem nad možnosti

Počty prijatých detí pritom závisia aj od toho, koľko ich odíde do školy. „Od septembra by sme mohli zobrať 35 detí s tým, že všetci predškolační pôjdu do školy a nebudú mať odklad školskej dochádzky. Ale ak nejaké odklady budú, o to menej ich zoberieme, takže 35 je maximum,“ hovorí Helena Fajtová, riaditeľka MŠ Šťastná, ktorá je od januára samostatným právny subjektom, teda jej triedy nepatria už pod MŠ Bancíkovej. „Tých najmladších budeme môcť prijať tak 20 až 22. Veľa rodičov sa pýta, či majú šancu deti, ktoré dovŕšia tri roky v priebehu októbra až decembra, ale tí sa najskôr nedostanú,“ vysvetľuje Jana Bolebruchová, riaditeľka z MŠ Bancíkovej. Záujem umiestniť deti, ktoré do septembra tri roky dovŕšia, je totiž enormne vysoký. „Málo príde 5-6 ročných detí, ktoré ešte neboli zaškolené,“ potvrdzuje Helena Fajtová. Veľký tlak tak vzniká na umiestnenie detí trojročných. Mladšie nemajú takmer žiadnu šancu. „Myslím si, že je veľmi

Ružinovské deti.

dičia začali ešte viac zaujímať. O to väčší nápor pri rozhodovaní o prijatí či neprijatí tu zažijú. „Je to problematické, lebo minulý rok sme otvárali dve triedy pre trojročné deti, tento rok len jednu,“ pokračuje Jarmila Hergottová. Zároveň dodáva, že rodičia sa čoraz viac snažia dostať do škôlky deti dvoj- či dvaapolročné.

ročné deti. Samozrejme, stojí to podstatne viac.

Obnova starých pavilónov

Ružinovská samospráva si uvedomuje, že situáciu treba riešiť. V uplynulých dvoch rokoch sa podarilo zvýšiť kapacitu dvoch škôlok. Najprv zrekonštruovaním pavilónu v MŠ Západná. Uvoľnil sa po firme, ktorej uplynul čas prenájmu. Takisto minulý rok vznikla nová trieda v MŠ Habarka, a to rekonštrukciou služobného bytu. V súčasnosti sa uvoľňuje ďalší pavilón budovy škôlky na Západnej ulici. Koncom minulého roka tu skončil prenájom Det-skému fondu SR a Výskumnému ústavu detskej psychológie a patopsychológie. „Zmluvu už nemajú predĺženú, tieto priestory musia uvoľniť. Mohli by sme ich prerobiť na materskú školu,“ vysvetľuje ružinovský starosta Slavomír Drozd. Zároveň organizáciám, ktoré takisto pracujú pre deti, ponúkol náhradné priestory. Rokujú o tom, že by sa mohli presťahovať do budovy Spoločenského domu na Nevädzovej ulici. O presných termínoch obnovy pavilónu na Západnej ulici na Ostredkoch je zatiaľ predčasné hovoriť. Závisí to najmä od peňazí. Rozpočet

na rok 2010 zatiaľ na programe rokovania miestneho zastupiteľstva nebol.

V budúcnosti by mohol byť na rade aj vyprázdnený priestor v objekte MŠ na Bancíkovej. Rovnako je možné po prerobení ho využiť ako ďalšiu škôlkarsku triedu. Odstahovala sa odtiaľto psychologická poradňa. Ako vra- ví Jana Bolebruchová, určite by to ako riaditeľka materskej školy privítala.

Nová škôlka?

V hre je aj zanedbaná budova bývalej škôlky na Kovorobotníckej ulici v Trnávke. Objekt patrí magistrátu, ktorý má záujem ho predať. Ružinovský starosta Slavomír Drozd vo februári inicioval stretnutie s primátorom Andrejom Ďurkovským, aby sa budova dostala do správy Ružinova a slúžila pre verejný záujem. Na tomto úvodnom stretnutí sa zhodli na tom, že budova by mohla byť novou materskou školou. Objekt je však zanedbaný a zničený. Ružinovská samospráva sa vzhľadom na vysoké investičné náklady rozhodla neprevziať budovu do svojej správy, tak ako sme napísali na strane 4.

Miroslava ŠTROSOVÁ
Foto: redakcia

	Materská škola	Elokované triedy
1	MŠ Bancíkovej 2	Exnárova 6
2	MŠ Šťastná 26	
3	MŠ Miletičova 37	Gemerská 4
4	MŠ Piesočná 2	Rádiová 52 Západná 2
5	MŠ Prešovská 28	Palkovičova 11/A
6	MŠ Pivonková 9	Astrová 5 Nevädzová 12 Šalviová 5
7	MŠ Stálicová 2	Haburská 6
8	MŠ Medzilaborecká 4	Haburská 4
9	MŠ Velehradská 24	Budovateľská 10 Tekovská 7 a 9

malá, možno len ak by to bol súrodeneц dieťaťa, ktoré už škôlku navštevuje,“ dopĺňa riaditeľka MŠ Piesočná Jarmila Hergottová. O toto zrekonštruované predškolské zariadenie sa ro-

V najbližších rokoch sa situácia bude len opakovať. Detí stále pribúda. Preto aj v Ružinove vznikajú nové súkromné škôlky či súkromné detské kluby. Práve sem sa darí umiestňovať aj dvoj-

Odpredávanie pozemkov v pohybe

Garážnici na Teslovej ulici sa postupne stávajú i majiteľmi pozemkov

Dlhý čas boli vlastníci garáží na Teslovej ulici na Štrkovci v neistote. Majiteľ garáže nebol automaticky aj vlastníkom pozemku pod ňou. Miestny úrad a miestne zastupiteľstvo v Ružinovove sa tento problém rozhodli riešiť. Po zvážení všetkých možností začali odpredávať pozemky majiteľom garáží.

Problém majetkového vyrovnania sa týkal vlastníkov garáží na Teslovej ulici a vlastníkov pozemkov pod nimi. Časť týchto pozemkov vlastní štát, druhú časť mesto Bratislava, a v správe ich mala Mestská časť Bratislava – Ružinov. Pozemky sa mohli v budúcnosti využiť na výstavbu. Ružinovskí politici sa na podnety občanov intenzívne zaoberali otázkou, či je výhodnejšie pozemky použiť na výstavbu nových budov, čím by rozšírili kapacity bývania alebo rozšírili možnosť doterajších služieb v okolí, alebo by mali pozemky radšej jednotlivovo rozpredať majiteľom garáží, ktoré sa na daných pozemkoch v súčasnosti nachádzajú. Po uvážení všetkých kritérií sa rozhodli vyjsť v ústrety občanom a začať tieto pozemky rozpredávať.

Reštituenti neboli

„Vlastníci garáží prejavili záujem o kúpu pozemku. Vytvorili si aj združenia a ich zástupcovia so mnou na túto tému viackrát diskutovali. Vyšli sme im v ústrety,“ povedal pre Ružinovské ECHO starosta Slavomír Drozd. Ešte v minulom roku sa začala aktívna spolupráca miestneho úradu a magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy. Vypracovali zmluvu, vďaka ktorej si každý majiteľ garáže môže odkúpiť pozemok pod vlastnou garážou. Miestny úrad mestskej časti Bratislava – Ružinov podal žiadosť na Obvodný pozemkový úrad v Bratislave, ktorý oznámil, že v zmysle vydaných zákonov nebol uplatnený reštitučný nárok na vydanie nehnuteľností. Primátor Bratislavy na písomnú žiadosť starostu mestskej časti udelil súhlas na prevod nehnuteľností pozemkov, na ktorých sa nachádzajú garáže, do vlastníctva majiteľov garáží. Nakoniec návrh na prevod vlastníckeho práva pozemkov, na ktorých sa nachádzajú stavby garáže, prerokovala Komisia finančných a podnikateľských činností MZ a schválilo ho miestne zastupiteľstvo uznesením.

Ako postupovať?

Ako postupovať pri prevode pozemkov daných garáží, nám viac povedala JUDr. A. Kučerová, ktorá je vedúcou referátu

Pozemky pod garážami sú už v mnohých prípadoch v rukách Ružinovčanov.

správy nehnuteľného majetku na miestnom úrade: „Žiadateľ podá písomnú žiadosť o kúpu pozemku, na ktorom sa nachádza stavba – garáž a oznámi údaje – meno, priezvisko, rodné meno za slobodna (aj u mužov), dátum narodenia, rodné číslo, rodinný stav, adresu trvalého bydliska a doloží doklady – žiadateľ o kúpu pozemku, na ktorom sa nachádza stavba – garáž musí byť vlastníkom garáže, podľa ktorého je zapísaný na liste vlastníctva v katastri nehnuteľností. Tento pozemok je evidovaný na liste vlastníctva hlavného mesta SR Bratislavy, pričom je zverený protokolom do správy Mestskej časti Bratislava – Ružinov. Upozorňujeme však, že mestská časť Ružinov nie je vlastníkom, ale správcom týchto pozemkov. Kúpnu zmluvu podpisujú zmluvné strany, primátor, starosta Ružinova a kupujúci. Kupujúci má povinnosť uhradiť kúpnu cenu podľa kúpnej zmluvy do 30 dní odo dňa jej podpísania. Po úhrade kúpnej ceny a jej pripísaní na účet predávajúceho (50 % zo sumy ide na účet hlavného mesta a 50 % na účet mestskej

časti) Ružinov podá návrh na vklad vlastníckeho práva na kataster. Ten svojím rozhodnutím povolí vklad vlastníckeho práva a nehnuteľnosť – pozemok zapíše na list vlastníctva kupujúceho.“

Už koncom roka 2009 schválilo miestne zastupiteľstvo prevod vlastníckeho práva nehnuteľností – pozemkov pod garážami do vlastníctva prvým majiteľom garáží. Do februára 2010 sa odpredalo a zaevidovalo 65 pozemkov. Pozemky boli ohodnotené znaleckým posudkom. Miestne zastupiteľstvo schválilo cenu týchto pozemkov uznesením do vlastníctva majiteľov garáží, nachádzajúcich sa na predmetových pozemkoch, a to sumou 115,94 eur za štvorcový meter. Garáž má rozlohu do 20 štvorcových metrov.

Predáva aj štát

Jeden zo žiadateľov o kúpu pozemku Ružinovskému ECHU povedal: „Nebolo to nič ťažké. Podal som žiadosť o kúpu pozemku. Najprv som potreboval list vlastníctva a geometrický plán garáže, ktorý som získal na

katastrálnom úrade sídlacom na ulici Ružová dolina. Potom som išiel na miestny úrad Ružinov, kde bola vystavená kúpno – predajná zmluva. To je všetko. Do mesiaca som zaplatil požadovanú zmluvu. Miestny úrad preverí, či ste túto sumu zaplatili a ak ste ju skutočne zaplatili, tak vám podajú návrh na vklad do katastra.“ Na otázku prečo sa rozhodol kúpiť pozemok a či víta rozhodnutie odpredávať pozemky, odpovedal: „Keď sa rozhodli odpredávať pozemky, urobili dobre. Záujem o ne je veľký, pozemky sa odpredávajú po desiatkach. Výhodou je, že k vám už teraz nemôže nikto prísť a povedať, že si svoju garáž môžete pekne presunúť, pretože on chce na svojom pozemku stavať. Je to jednoducho konečne všetko právne vysporiadané.“ Na doplnenie uvádzame, že časť pozemkov je vlastníctvom štátu. Obvodný úrad v Bratislave tiež nemá problémy pozemky odpredávať. Lokalita pri detskom ihrisku na Teslovej ulici teda nadobro ostane garážovou lokalitou.

Anna SEMBEROVÁ
Foto: autorka

Polnočná razia s políciou

Množstvo bezdomovcov sa pohybuje aj v Ružinove

11

Ružinov ako i celý druhý bratislavský okres je miestom veľkého výskytu osôb bez domova. A to najmä v zimných mesiacoch. Príčinou je fakt, že sa tu nachádza najviac útulkov, kde takíto ľudia hľadajú strechu nad hlavou. Cez deň trávajú čas aj v centre Bratislavy, kde je veľký pohyb ľudí. Na večer potom migrujú na perifériu mesta, kde je väčší pokoj, viac nocľahárňí a opustených priestorov. Aj to je jeden z dôvodov, prečo tu Mestská polícia pravidelne koná preventívno-bezpečnostné nočné akcie.

Vo februári tomu nebolo inak. Mestská polícia Ružinov spolu s ich kolegami z Vrakovskej polície sa v tretí februárový piatok večer vybrali na polnočnú raziu medzi bezdomovcov. „Takéto preventívno-bezpečnostné akcie vykonávame spolu s príslušníkmi štátnej polície pravidelne,“ prezradil hovorca Mestskej polície Peter Pleva. „Počas týchto akcií kontrolujeme pohyb a výskyt ľudí bez domova, ale i trestne stíhaných osôb či predmetov, ktoré sú výsledkom trestnej činnosti. V dave bezdomovcov sa zvyknú schovávať,“ doplnil Milorad Bosiok, zástupca náčelníka mestskej polície Ružinov.

Prvá zastávka

A tak sa bezmála osem mužov zákona s policajnými psami vybralo na raziu ulicami druhého bratislavského okresu. Prvou zastávkou sa stala Dvojkrížna ulica vo Vrakovi. Medzi konečnou trolejbusov a benzínovou pumpou sú opustené staré garáže. Tie sú pre bezdomovcov dobrým útočiskom, najmä v zime a daždi, ktoré panovali v piatkový večer.

Polícia bez ohlasu vošla do garážových priestorov, kde objavila hneď viacerých „nájomcov“. Tí však často nemajú vôbec žiadne doklady, preto je ťažké identifikovať ich. Prví skontrolovaní boli muž a žena. Preukázali sa identifikačnými dokladmi, ktoré zrejme pri poslednej razii dostali na policajnej stanici, a tak boli prepustení. Podobne obstáli aj ich „susedia“ z vedľajšej garáže. Policajné psy ešte skontrolovali priestory garáží. Okrem neuveriteľnej špiny a smradu v nej však nezacítli nič. A tak sa hliadky vybrali ďalej.

Druhou zastávkou sa stali unimobunky na Hradskej, neďaleko nocľahárne Mea Culpá. V unimobunke zahalenej tmou sa ukrývali muž a žena, maximálne v stredných rokoch. Z policajnej návštevy boli prekvapení, ba dokonca posielali mužov zákona preč: „Tam chodte na iné miesta, bezdomovcov hľadajte, nás nechajte tak,“ reagoval muž. Radosť mu neurobila ani prítomnosť novinárov. Priestory ich unimobunky boli preverené, no bez nálezov protizákonných

vecí. Špina a neporiadok, odpadky či smrad nechýbali ani tu. Po kontrole osôb však polícia uspešne. Na policajnú stanicu vo Vrakovi predviedla nájdenú ženu. „Pravdepodobne z toho dôvodu, že po tejto žene bolo vyhlásené pátranie, a to preto, že si nedodržiavala výživovú povinnosť,“ prezradil Peter Pleva. Partner predvedenej ženy sa na policajnú stanicu vybral za svoju partnerkou pešo. Či aj v skutočnosti prišiel nevedno, prevedený však nebol.

Cez deň vonku, večer vnútri

Osoby bez domova vo svojej podstate nie sú nebezpečné. Často sú však pod vplyvom alkoholu, čo miestami vyvoláva agresivitu. Svojím správaním pohoršujú verejnosť, miestami naháňajú strach a veľmi často znečisťujú prostredie, v ktorom sa nachádzajú.

Podľa Milorada Bosioka ich najčastejšie vídať tam, kde sa cez deň pohybuje veľa ľudí. A to pred obchodmi, popri zastávkach a často aj v parkoch. Tu striehnu na tých, ktorí im dajú nejakú tu korunu, alebo si skracujú chvíle popíjaním na lavičkách. Typickým príkladom je park pri Radničnom námestí, kde aj pri menšom náznaku slnečného počasia možno nájsť veľa takto relaxujúcich ľudí. „Večer zvyknú zaliezať do rôznych opustených chatrčí, garáží či unimobuniek. Takéto priestory nie sú vo väčšine majetkovo vyrovnané, a tak s nimi nemožno nič robiť,“ doplnil zástupca veliteľa Mestskej polície Ružinov.

Úspešné razie

Pre neprajné počasie sa februárová razia obmedzila na dve zastávky. Zvyčajne ich však býva viac. Problémové oblasti sú

okolía útulkov, opustené budovy a priestory. Úspešnosť takýchto preventívno-bezpečnostných razíí je odlišná od prípadu k prípadu, no štatisticky pozitívna.

„Bezdomovecký problém“ je ako začarovaný kruh. Títo ľudia často nemajú doklady, ani peniaze na zaplatenie pokút a pokiaľ neporušujú zákon, nemožno ich zadržiavať. Keď sa im podarí získať nejaké eurá, investujú ich väčšinou do alkoholu. Jedna noc v nocľahárni stojí približne 70 centov, čo sa pomaly vyrovná baleniu nekvalitného lacného vína. A hoci nocľahárne hlásia absolútnu vyťaženosť, často v nich prenocujú aj robotníci. Bezdomovcom totiž nevyhovuje fakt, že v priestoroch útulku nemôžu požívať alkoholické nápoje. A tak sa radšej zohrejú vonku s vínom v ruke.

(zt)

Foto: TVR

Bezdomovci nie sú nebezpeční. Vytvárajú však nelegálne skládky pri ich „obydlíach“.

Činnosť asistentov verejného poriadku sa osvedčila

V roku 2010 sa zamerajú na kontrolu rozkopávkov a zateplovania domov

Mestská časť Ružinov už dva roky naplno využíva služby asistentov verejného poriadku. A výsledky sa dostavujú. Od 1. marca 2010 pokračuje v Ružinove tento nastavený systém kontroly verejného poriadku. To znamená, že každá obytná štvrť – Ostredky, Štrkovec, Trávniky, Pošeň, Trnávka, Prievoz, Nivy, Starý Ružinov a Ružová dolina – má svojho prideleného kontrolóra.

Skládku na Galvaniho ulici nahlásili asistenti verejného poriadku.

Po odstránení...

Činnosť asistentov verejného poriadku je zameraná na vyhľadávanie nedostatkov v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia (VZN) mestskej časti Bratislava – Ružinov č. 1/2003 o dodržiavaní čistoty a poriadku, dokumentáciu nedostatkov, vyšetrovanie na mieste a poskytovanie informácií v teréne. Samospráva sa práca asistentov verejného poriadku, ktorí sú v dennom kontakte s obyvateľmi Ružinova a každý vo svojej lokalite, osvedčila. Snažia sa vysvetliť ľuďom potrebu dôsledného dodržiavania čistoty na verejnom priestranstve.

Spolupráca so správcami

Hlavnou úlohou v minulom roku bola kontrola čistoty v okolí

kontajnerových stanovišť zameraná na veľkorozmerný odpad a následná komunikácia so správcovskými spoločnosťami. Spolupráca so správcami a čistota v okolí kontajnerových stanovišť sa výrazne zlepšila. Ďalšou úlohou bola ranná kontrola psíčkarov v spolupráci s Mestskou políciou. Na základe pravidelných vychádzok kontrolovali majiteľov psov v zmysle VZN č. 2/2003 o niektorých podmienkach držania psov na území mestskej časti. Asistenti verejného poriadku priebežne kontrolovali aj čistotu verejného priestranstva v zeleni. Nahlasovali neriadené skládky v lokalitách. Na základe ich poznatkov, potom samospráva nelegálne skládky postupne odstraňovala.

Dohliadali tiež na dodávateľov v rámci kosenia, hrabania, kde nahlasovali zabudnuté plochy. Ich kontrola v teréne bola užitočná aj v nahlasovaní chýbajúcich dažďových poklopov, mreží, výtlkov, poškodených dopravných značiek, poškodených tabuliek zákaz vstupu so psom a znečisťovania, poškodených malých parkových košov a lavičiek i vrakov. Oslovili sme jedného z inšpektorov čistoty v Ružinove, Ing. Milana Klobušníka: „Ako inšpektor pôsobím od začiatku roku 2008. Starám sa o kontrolu čistoty v Ružinove. Sledujem kontajnerové státi, nelegálne skládky, nepovolené parkovanie vozidiel, úroveň pokosených trávnatých plôch a podobne. Keď zistím nedostatok, hlásim ho na referáte

životného prostredia miestneho úradu. S mestskou políciou spolupracujem čo sa týka parkovania a kontroly platenia daní za psov. Pracujem na dohode. Možno by bolo vhodné zamyslieť sa na trvalom pracovnom pomere pre inšpektorov čistoty.“

Nové úlohy

Na rok 2010 dostali asistenti nové úlohy. Bola im nariadená dôslednejšia kontrola zateplovania bytových domov a rozkopávkov, keďže sa vyskytlo mnoho nedostatkov zo strany podávateľov žiadostí. V rámci zabezpečovania čistoty v Ružinove, aj tento rok organizuje samospráva Jarne upratovanie, ktoré sa uskutoční v mesiaci marci.

(sz)

OZNAM

MÚ Bratislava – Ružinov oznamuje, že jarne upratovanie sa uskutoční v dňoch 20. 03. 2010 – 27. 03. 2010 opätovne formou triedeného zberu objemného odpadu – **v zberových dvoroch** – pre každú obytnú časť zvlášť

JARNÉ UPRATOVANIE 2010

dňa 20. 03. 2010 – sobota od 9.00 do 17.00 hod.

PRIEVOZ

- parkovisko Staré záhrady oproti cintorínu
- parkovisko na Hraničnej ul. pri č. 77

POŠEŇ

- parkovisko pred nákupným centrom Kocka

TRÁVNIKY

- parkovisko na rohu Rezedovej – Ďatelinovej (pri Gagarinovej ulici)

dňa 27. 03. 2010 – sobota od 9.00 do 17.00 hod.

STARÝ RUŽINOV

- garážové parkovisko ul. Priekopy

RUŽOVÁ DOLINA

- parkovisko v Ružovej doline pri č. 27

NIVY

- pri Zdravotnom stredisku na Kvačalovej ul.

Slováci sa zľakli krízy

Viac ako tretina všetkých „mladých“ dôchodcov odišla z práce predčasne vlni

Boj s krízou a strach o zamestnanie sa podpísal pod fakt, že čoraz viac Slovákov nečaká na riadny termín odchodu do starobného dôchodku, ale radšej odíde na dôchodok skôr. Viac ako tretina všetkých súčasných poberateľov predčasného starobného dôchodku pribudla do evidencie Sociálnej poisťovne v minulom roku.

Kríza sa dotýka spoločnosti vo viacerých oblastiach, nielen v tých „viditeľných“. Jednou z menej viditeľných je prudký nárast ľudí, ktorí vzdajú svoj boj nájsť si uplatnenie na trhu práce a radšej odídu do predčasného dôchodku. „Počet vyplácaných predčasných dôchodkov k 31. decembru minulého roka bol 56 352,“ povedal hovorca Sociálnej poisťovne Peter Višváder. Pritom až 21 402 občanov získalo predčasný dôchodok v minulom roku, ide teda o viac ako tretinu všetkých poberateľov. Sociálna poisťovňa, ktorá dôchodky vypláca, však nechce tento znepokojujúci nárast hodnotiť. „Na hodnotenie je ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny. My zákon vykonávame a ministerstvu dávame podklady na to, aby sa rozhodlo,“ dodal P. Višváder. Pritom len na v minulom roku priznaných predčasných dôchodkoch musel štát vyplatiť 51,762 milióna eur (takmer 1,6 miliardy korún).

Podmienka

Na získanie predčasného dôchodku musí záujemca spĺňať tri kritériá: musel aspoň 15

vzdať. „Predčasný dôchodok je podstatný nástroj pre ľudí vo vyššom veku, ktorí majú problémy na trhu práce,“ hovorí Stúška. Zároveň však dodáva, že je nevyhnutné dbať o to, aby nedochádzalo k zneužitiu tejto možnosti riešenia existenčného problému občanov.

Pokiaľ má niekto priznaný predčasný starobný dôchodok, nevznikne mu už nárok na starobný dôchodok, ale predčasný starobný dôchodok sa odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku považuje za starobný dôchodok. Iná bude jeho situácia, ak popri predčasnom dôchodku aj pracuje a je dôchodkovo poistený. Taký dôchodca môže po ukončení pracovného pomeru požiadať o zvýšenie predčasného starobného dôchodku za ďalšie obdobie dôchodkového poistenia. Teda odpracované roky popri predčasnom dôchodku sa mu môžu započítať do jeho starobného dôchodku. To však neplatí vtedy ak si dôchodca neplatil popri práci aj dôchodkové poistenie. Ak je dôchodca v zamestnaneckom pomere, urobí to za neho zamestnávateľ. Ale ak predčasný dôchodca vykonáva samo-

2. Po strate práce ide na úrad práce, kde dostane podporu 335 eur počas šiestich mesiacov. Ak si nenájde žiadnu prácu, potom požiada o predčasný dôchodok. Ten bude: 360 eur mínus 0,5 percenta za každých 30 dní, teda mínus 9,5 percenta = 326 eur. Celkový rozdiel oproti prvému príkladu vo výške celkovo odrátaných percent spôsobuje polročné obdobie poberania podpory.

v roku 2009 do štatistik predčasných dôchodcov vyše 32-tisíc občanov, celkom ich je vyše 350-tisíc. Štát stojí ročne vyše 3,124 miliardy českých korún (120 miliónov eur). Príčiny sú rovnaké – pokles ekonomiky, vzrastajúca nezamestnanosť, ťažké uplatnenie starších ľudí na trhu práce.

Kto môže požiadať o predčasný starobný dôchodok?

Záujemca o predčasný dôchodok:

- musel platiť odvody na dôchodok minimálne 15 rokov
- chýbajú mu najviac dva roky do dovŕšenia dôchodkového veku
- predčasný dôchodok mu vyjde vyšší ako 1, 2-násobok životného minima – teda najmenej 222, 30 eura mesačne (6 697 Sk)

Ako sa vypočíta?

- najskôr sa určí výška riadneho starobného dôchodku a to tak, že sa vynásobí priemerný osobný mzdový bod (ukazuje, koľko človek zarábal), počet odpracovaných rokov a aktuálna dôchodková hodnota (tá je dnes 9,2246 eur)
- takto vypočítaná suma sa zníži podľa toho, o koľko dní skôr odchádza človek do penzie
- odpočítava sa 0, 5 percenta za každých začatých 30 dní
- za 365 dní sa odráta 6,5 percenta

Ludovít BARTOK

Zdroj a foto: redakcia

Vypočítajte si orientačnú výšku vášho predčasného dôchodku

odpracované roky	výška riadneho dôchodku	výška s predčasným odchodom do dôchodku 2 roky do dôchodku	1 rok do dôchodku
15	135 eur	118,13 eura	126, 23 eura
20	180 eur	157,50 eura	168, 30 eura
25	225 eur	196, 88 eura	210, 38 eura
30	270 eur	236,25 eura	252, 45 eura
35	315 eur	275, 63 eura	294, 53 eura
40	360 eur	315, 00 eura	336, 60 eura

rokov platiť odvody na dôchodok, musí mať najviac 2 roky do odchodu na riadny starobný dôchodok a výpočet jeho predčasného dôchodku musí byť vyšší ako 1,2 - násobok životného minima. Práve túto poslednú podmienku chcelo už v minulom roku ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny odstrániť, zatiaľ však stále platí. „Považujeme ju za diskriminačnú, pretože berie možnosť odísť na predčasný dôchodok tým najmenej zarábajúcim,“ hodnotí tento fakt hovorca ministerstva Michal Stúška. Ministerstvo sa stále myšlienky zrušenia podmienky 1,2-násobku nechce

statnú zárobkovú činnosť, musí si platiť dôchodkové poistné sám.

Najskôr na podporu

Lepšie ako skoršia penzia je však prihlásiť sa na úrade práce a najskôr poberať podporu. Človek tak stratí menej peňazí. Dokážeme to na názornom príklade. Muž – šesťdesiatnik, má odpracovaných 40 rokov, so súčasným príjmom zhruba 720 eur a príde o prácu.

1. Požiada o predčasný dôchodok. Ten bude: 360 eur mínus 0,5 percenta za každých 30 dní, teda mínus 12,5 percenta = 315 eur.

Pri štatistike tých, ktorí na predčasný dôchodok odišli v minulom roku, je zaujímavý fakt, že najviac ich bolo v prvom štvrtroku. Vtedy poisťovňa priznala 7 843 predčasných dôchodkov a v ďalších štvrtrokoch tento počet klesal, až v poslednom štvrtroku bol na úrovni 3 700 ľudí. Dá sa z toho vyodiť, že najväčší nárast bol v čase, keď ľudia ešte presne nevedeli, čo môžu od krízy očakávať.

Podobne ako aj Česi

Takýto problém majú v súčasnej celosvetovej hospodárskej kríze aj ďalšie krajiny. Napríklad v susednom Česku pribudlo

Historický plot okolo cintorína

Mnohí z nás poznajú Martinský cintorín ako miesto, kde v pokoji odpočívajú predkovia. Je to miesto pokory. Martinský cintorín patrí medzi najkrajšie v Bratislave. Na hodnotu mu pridáva aj betónový plot zo začiatku minulého storočia. Ide o murovaný plot s ozdobnými prvkami – železnými mrežami. Uverejňujeme evidenčný list tejto ružinovskej pamätihodnosti.

Materiál Komisie výstavby a životného prostredia Miestneho zastupiteľstva MČ Bratislava – RUŽINOV vyhotovil Patrik Guldan

**Evidenčný list PAMÄTIHODNOSTI
mestskej časti
Bratislava—RUŽINOV**

Ulica / námestie: Trnavská cesta
Orientačné č. domu: 110
Súpisné č. domu: II. 182

Mesto: Bratislava
Okres: Bratislava II
Obec: BA—m. č. RUŽINOV
Katastrálne územie: Ružinov
Adresa opisom:

RUZ-1A-17

Architekt objektu:
Postavený v roku: pravdepodobne v 20. rokoch 20. storočia
Projektová dokumentácia:

Integrita diela:

MČ Bratislava—Ružinov © Foto: Patrik Guldan Dátum: 4.5.2009

Parcela: 15666/1

Katastrálne územie: Ružinov

RUZ-1A-17

Materiál Komisie výstavby a životného prostredia Miestneho zastupiteľstva MČ Bratislava – RUŽINOV vyhotovil Patrik Guldan

Objekty mestskej časti
Bratislava—Ružinov
Katastrálne územie: Ružinov

Ulica / námestie: Trnavská cesta
Orientačné č. domu: 110
Súpisné č. domu: II. 182

Mesto: Bratislava
Okres: Bratislava II
Obec: Bratislava—mestská časť RUŽINOV
Katastrálne územie: Ružinov
Adresa opisom:

Autor / Architekt diela / domu:
Zhotovený / Postavený v roku:
Projektová dokumentácia: AMB

Literatúra: —

Integrita diela:
Jedinečná ukážka murovaného oplotenia z betónových pilierov s ozdobnými mrežami.

MČ Bratislava—Ružinov © Foto: Patrik Guldan Dátum: 4.5.2009

Parcela: 15666/1

Katastrálne územie: Ružinov

Z histórie Ružinova (3. časť)

Dlhá cesta k vzniku a uznaniu samostatnej mestskej časti

Infraštruktúra mesta rozdeleného na proklamovane samosprávne mestské časti je živým organizmom. Je preto celkom prirodzené, že jednotlivé časti mesta sú previazané nielen dopravnou sieťou, ale aj historickým vývojom a susedskými väzbami. Práve Ružinov, ako najmladšia a v podstate umelo vytvorená správna jednotka, je pre svoje okolie viac-menej „novým susedom“. Socialistické členenie Bratislavy na štyri a neskôr na päť obvodov v podstate uberalo historickým samosprávnym obciam akúkoľvek autonómiu, aj keď v rámci mesta existovali miestne národné výbory s miestnymi poslancami. Všetko však podliehalo jedinej štátostrane a tak aj vyzerala miera rozhodovania o miestnych záležitostiach...

Pripomeňme si, ako boli počas vyše štyridsaťročnej hegemonie komunistickej strany oklieštené možnosti miestnej samosprávy. Po komunistickom prevrate v roku 1948 sa uskutočnili v bratislavských mestských orgánoch rozsiahle čistky. Právoplatne väčšinovo zvolení reprezentanti Demokratickej strany boli zbavení svojich postov na všetkých úrovniach. Od komunistického štátneho prevratu sa stupňoval teror proti každému náznaku opozície či odlišnému spôsobu myslenia. Represálie postihli na základe triedneho princípu celé skupiny obyvateľstva. Pracovné tábory a väznice sa plnili ľuďmi zaradenými do kategórie triedneho nepriateľa. V rámci ideologického boja s náboženstvom boli masovo prenasledované cirkvi, najviac cirkev katolícka. V apríli 1950 boli násilne obsadené všetky kláštory v Bratislave i na celom Slovensku, a príslušníci rádov i stovky kňazov skončili vo väzbe a internácii. Udialo sa to aj v Prievoze.

Samospráva sa rozplynula

Znárodnenie znamenalo koniec súkromných obchodov, súkromného poskytovania služieb, remesiel a živností. Tradičná obchodná infraštruktúra mesta sa rozpadla a zásobovanie obyvateľov predmetmi dennej potreby sa komplikovalo. Od roku 1950 sa uskutočňovala násilná kolektivizácia poľnohospodárstva najmä v pripojených obciach, ale aj medzi bratislavskými vinohradníkmi a ovocinármi. Brutálne prenasledovanie postihlo celé rodiny poľnohospodárov, ktorí neboli ochotní podriať sa nátlaku a svoj majetok odovzdať štátom kontrolovaným družstvám. Na území dnešného Ružinova vznikli až tri jednotné roľnícke družstvá (JRD). V rámci tzv. očisty mesta od „reakčných a ľudovodemokratického zriadeniu nepriateľských živlov“ boli tisíce Bratislavčanov vysídlené na vidiek a do ich bytov sa nasťahovali prisluhuвачi nového režimu.

Po prijatí tzv. socialistickej ústavy v roku 1960 sa ústavne

Aj ružinovský Prievoz bol najskôr samostatnou obcou.

zakotvila vedúca úloha komunistickej strany a vyhlásila sa príprava na prechod ku komunizmu. Ústava radikálne obmedzila právomoci SNR zrušením Zboru povereníkov. Zároveň z nového štátneho symbolu Československej socialistickej republiky (ČSSR) odstránili tradičný slovenský znak a Bratislava bola degradovaná na úroveň okresného sídla. Ústredný národný výbor sa zmenil na Mestský národný výbor a stratil mnohé kompetencie. Následkom týchto opatrení drasticky klesol rozpočet mesta, ktorý v roku 1959 dosahoval 819 miliónov korún, no v roku 1963 už iba 417 miliónov.

V marci 1968 na zasadnutí SNR v Bratislave vznikol návrh posilnenia právomocí slovenských národných orgánov a prebudovania Československa na federatívny štát. SNR zároveň prijala zákon o Bratislave, hlavnom meste Slovenska. Týmto právnym aktom sa Bratislava opäť stala hlavným mestom. Územie Bratislavy sa vyčlenilo ako samostatná krajská jednotka a formálne sa posilnili kompetencie a postavenie mestskej správy, čo sa zdôrazňovalo aj v novom názve MNV – stal sa Národným výborom hlavného mesta Slovenska. Na jeho čele bol síce obyvateľmi volený primátor, mocenské páky však zostali až do roku 1989 v rukách Mestského výboru komunistickej strany, ktorý direktívne rozhodoval o všetkých dôležitých veciach, ale zodpovednosť ne niesol žiadnu...

Integrácia a členenie

V roku 1971 prišlo k ďalšiemu rozšíreniu Bratislavy, keď k jej územiu pripojili sedem okolitých obcí: Podunajské Biskupice, Vrakuňa, Jarovce, Rusovce, Čunovo, Záhorskú Bystricu a Devínsku Novú Ves. Plocha mesta vzrástla o 150 štvorcových kilometrov a počet obyvateľov sa zvýšil o 21 000. Pri sčítaní obyvateľov v roku 1971 malo mesto aj s pripojenými obcami 302 000 obyvateľov a celkovú rozlohu 350 štvorcových kilometrov. Vtedy sa zaviedlo aj členenie mesta na štyri obvody. Do druhého obvodu patrilo územie celého dnešného Ružinova, v ktorom sa už predtým rozplynula bývalá obec Prievoz, priebežne decimovaná asanáciou. V druhom obvode boli aj Vrakuňa a Podunajské Biskupice.

Po nástupe tzv. normalizácie začiatkom sedemdesiatych rokov 20. storočia bola utlmená občianska aktivita a nastalo obdobie ideologickej spútanosti, kultúrneho uniformizmu a hospodárskej stagnácie. Obdobie sivej „normalizácie“ kolorovali len periodicky sa opakujúce stranícke zjazdy Komunistickej strany Slovenska, ktoré sa odohrávali vždy v Bratislave. Na nich sa v rámci zaužívaného rituálu demonštrovali hospodárske úspechy socializmu, dosiahnuté bez ohľadu na skutočné potreby občanov.

Od začiatku sedemdesiatych rokov Bratislava prekonala značný demografický rast, lebo štát na jej území investoval veľké prostriedky do vytvárania nových pracovných miest a aj do bytovej

výstavby. Nárast priemyselného potenciálu si vyžiadala prírast ďalších pracovných síl. Už v druhej polovici päťdesiatych rokov sa presadila koncepcia výstavby obytných komplexov v okrajových častiach mesta s použitím panelových dielcov. Po roku 1960 vo východnej časti mesta vyrástli veľké sídliská – Štrkovec, Trávniky, Ostredky a Pošeň, zmenil sa aj predtým dedisko – poľnohospodársky ráz Trnávky najmä po výstavbe komplexu letiska. Rozvoj mesta sa však uskutočňoval extenzívne bez budovania potrebnej infraštruktúry a motivovali ho ideologické koncepcie, keďže jeho cieľom v Bratislave nebolo zvýšenie kvality života, ale posilnenie prítomnosti robotníckej triedy ako hlavnej opory komunistického režimu.

Okrem prevratných celoplošných politických zmien, po novembri 1989 nastali zmeny aj v samospráve. Začali vznikať nové štruktúry komunálnej politiky budované na základe výsledkov priamych volieb do miestnych orgánov. Od roku 1990 si aj obyvatelia Bratislavy mohli voľiť primátora a mestské zastupiteľstvo podľa svojho výberu. Zároveň volili aj predstaviteľov jednotlivých mestských častí a starostov v kedysi pripojených obciach. Vrakuňa a Podunajské Biskupice získali štatút samosprávnych obcí a po ich odčlenení v rámci druhého obvodu vznikol samosprávny celok – mestská časť Ružinov.

Roman Kaliský-Hronský
Foto: archív redakcie

V RUŽINOVE SME SI RÝCHLO ZVYKLI

Po skončení základnej časti hokejovej extraligy sme sa rozprávali s asistentom trénera Slovana Bratislava Róbertom Pukalovičom

Ružinovský štadión má svoje špecifiká, napriek tomu sme si naň rýchlo zvykli, hovorí v rozhovore asistent trénera hokejového Slovana Bratislava Róbert Pukalovič, rodený Ružinovčan.

Róbert Pukalovič pred ružinovským hokejovým štadiónom.

Skončila sa základná časť extraligy, vy ste ju odohrali netradične na Zimnom štadióne Vladimíra Dzurilla, pretože starý zimný štadión je v prestavbe. Ako ste si zvykli na prechodný štadión v Ružinove?

– Až na počudovanie veľmi dobre. Na ružinovský štadión sme si však museli spočiatku naozaj zvykať, je v ňom nižší strop, ale nechcem sa na nič sťažovať, pretože aj sezóna nám zatiaľ vychádza a musíme spraviť všetko pre to, aby aj jej záver bol rovnako úspešný.

Klub sa zrejme ťažšie zmieroval s faktom, že priemerná návšteva počas sezóny bude nižšia, ako keď ste hrali na starom štadióne. Menšia kapacita v hľadisku ako v hlavnom meste (3 380 miest) je už len v Banskej Bystrici a v Púchove. Slovan mal v minulej sezóne v osemtisícovej hale vyše tritisíc „permanentkárov“ a priemerné návštevy viac než päťtisíc. Ako ste sa zmierili s tým, že na zápasy mohlo prísť podstatne menej ľudí?

– Osobne som neočakával, že každý domáci zápas bude vypredaný, ale počítali sme s tým, že hala bude opticky plná. Nakoniec môžeme byť vďační aj za tú návštevu, ktorá sem chodí, ale sezóna sa dostáva do play-off, keď tie skutočné boje ešte len prídu, takže domáce zápasy vo vyradovacej časti budú azda plné.

Ako vám vyhovovalo zázemie ružinovského štadióna – šatne, možnosti regenerácie, parkovisko... Pred sezónou ste povedali „Podmienky v Ružinove sú výborné, aj vedľajšia plocha je veľmi pekná.“ Zmenilo sa niečo na vašom vtedajšom pociť?

– Aj vďaka generálnemu manažérovi a hlavne Samkovi Petrášovi, ktorí v dostatočnom predstihu zabezpečovali úpravy na štadióne. Napríklad naša domáca šatňa je urobená z chodby a nakoniec sme v nej veľmi spokojní a je veľmi pekná. Teda hlavne vďaka nim je priestor vytvorený tak, že sme tu spokojní.

Hokejisti v plnom výstroji kráčajú do svojej šatne pri tréningovej ploche zakaždým takmer sto metrov. „Štávalo sa, že sme nestačili povedať hráčom všetky pokyny a už sa zberali na ďalšiu tretinu.“ Opísal raz dlhú cestu na ľad tréner Antonín Stavjaňa. Bolo ešte niečo, čo vám na štadióne vyslovene nevyhovovalo?

– Problém je trochu ráno už okolo ôsmej, kedy v okolí štadióna nie je kde zaparkovať. Parkujú tu autá z celého Slovenska, pretože hneď vedľa je nemocnica a parkovisko využívajú pacienti, či ich návštevy. Čo sa týka spomínaných presunov na ľad z kabíny – raz sme skúšali inú miestnosť ako šatňu, ale nakoniec sa ukázalo, že ostaneme v tej „našej“. Hráči sa sami rozhodli na-

priek tomu, že presun trvá aj štyri minúty, čo je pri 18-minútovej prestávke medzi tretinami dosť dlhý čas. Okrem jednozápasovej výnimky sa však presúvame, ale zatiaľ to výraznejšie neprekáža.

O ľadovú plochu sa musíte na štadióne deliť s mládežníckymi družstvami a ďalšími športovcami. Dokázali ste napriek tomu pre mužstvo zabezpečiť dostatočný tréningový objem ako v minulosti?

– Zmena štadióna sa nás v tejto veci nedotkla. Ľad máme v dostatočnom množstve a vtedy, keď nám to vyhovuje. Skôr sa bojím, aby to nemalo nejaký ďalekosiahlejší dopad na mládež a na všeobecnú hokejovú základňu. A tým nemyslím len Slovan, lebo ten nežije iba zo svojej prípravy, ale aj z prípravy Ružinova. Na ružinovskom štadióne sú dve plochy, ale ja si myslím, že v Bratislave by sa uživilo možno aj šesť takýchto plôch.

Ako víťaz základnej časti budete mať pre prípadné siedme duely výhodu domáceho ľadu. Dá sa povedať vzhľadom na vaše dočasné „hostovanie“ v Ružinove, že siedmy duel na štadióne Vladimíra Dzurilla bude výhodou, alebo je vám to jedno, kde sa rozhodujúce stretnutie bude konať, napríklad aj na väčšom súperovom štadióne?

– Naš domáci ľad bude určite pre nás výhodou v prípadných siedmych dueloch. Sme tu doma, štadión má svoje výhody. Chcem, aby naša domáca sezóna bola čo najdlhšia.

V Ružinove by ste mali ostať hrať ešte časť budúcej sezóny. Tešíte sa potom na nový moderný štadión Ondreja Nepelu?

– Určite to bude niečo úchvatné. Musím však povedať, že osobne som si zvykol aj na ten prerobený, zmodernizovaný štadión, ktorý sa podarilo zabezpečiť v minulosti. Bol pekný, zrekonštruovaný a nebojím sa povedať aj geniálny. Nový štadión bude, samozrejme, ešte modernejší, skvostnejší, takže každý sa naň teší.

Ako funguje spolupráca s klubom HK 99 Ružinov?

– HK 99 Ružinov tým, že tento rok neobsadil mužskú ligu,

nemalo význam udržiavať farmársku zmluvu a mužstvo ako naša farma už nefunguje. V tejto sezóne sme nemali žiadne farmárske mužstvo, naši hráči nechodili na hostovania do Trnavy či Senice, čo sú najbližšie prvoligové mužstvá a je veľká škoda, že to zaniklo, lebo to bolo veľké plus hlavne pre juniorov a doliečených hráčov na rozohratie.

Sezónu ste „naštartovali“ víťazstvom 3:2 v Spišskej Novej Vsi a pri kryštalizovaní tabuľky ste sa pohybovali najhoršie na 6. mieste, bolo to po 3. kole. Po siedmom už boli belasi druhí, na „trón“ si vysadli v ôsmom a odvtedy zverenci trénera Antonína Stavjaňa z neho nezosadli. Teraz má mužstvo 20-bodový náskok. Vyzerá to veľmi jednoducho, realita však bola asi iná: opíšte priebeh sezóny z vášho pohľadu.

– Vyhli sme sa veľkým výkyvom, ktoré postihli iné kluby ako napríklad Zvolen, Trenčín, ale hlavne Košice. Všetci sme čakali, že Košice či Zvolen pôjdu hore a čakali sme na nejaké ich série, ktoré by ich nakopli. Využili sme ich zaváhania a zodpovedným, spoľahlivým a pracovitým výkonom sme sa dopracovali až k takému náskoku po základnej časti.

Po 20-bodovom trháku v základnej časti je logické, že sa zase od vás očakáva titul. Ako sa vyrovnávate s takýmto tlakom? Predsa len ako tréner ho zrejme vnímate silnejšie ako za hráčske éry...

– Všetci vieme, že v Slovane sú len tie najvyššie ambície a aj hráči, ktorí sú do mužstva vytykovaní a ktorí sem prídu, sú s tým oboznámení, že nič iné sa neočakáva – minimálne finále, hlavne však zisk titulu. Celú sezónu, napriek náskoku, ich nabádame, že do každého stretnutia treba ísť s jediným cieľom a to zvíťaziť a drieť. Bez ohľadu na to, akého máme súpera, koľko ostáva do konca zápasu či aký je stav stretnutia. S hráčmi treba na tom dlhodobo pracovať, aby neboli zaskočení práve v ťažkých situáciách, keď tlak na nich bude enormný.

Ako motivujete seba alebo hráčov do ďalšieho stretnutia,

do ďalšieho titulu po toľkých úspešných ročníkoch? Musí to byť psychicky náročné.

– Každý, kto sa zaoberá športom, chce byť len najlepší, prvý. Keby nemal také ambície, tak by ten svoj šport nemusel ani robiť. To isté platí aj pre nás. Titulov nikdy nie je dosť. Každý sa s tým musí vyrovnáť, že tlaky tu sú a nakoniec, nie je nič krajšie ako dvíhať nad hlavu pohár.

Spomínali ste problémy konkurentov na titul – Košíc či Trenčína. Ich zaváhania vám pomohli k dvadsaťbodovému trháku, pomôže vám to však v play-off aj psychicky?

– Play-off je akoby iná súťaž, tu tie predchádzajúce problémy niektorých mužstiev nehrajú žiadnu rolu. Nemá ani pre nás zmysel premýšľať nad tým, ako nám vyšla základná časť, musíme sa sústrediť na „vyraďovačku“. Je to to isté ako majstrovstvá sveta, ktoré sú o jedinom zápase – štvrtfinálovom. Aj táto súťaž je špecifická v tom, že mužstvá, ktoré sa dosiaľ trápili, môžu na všetko zabudnúť a hodiť za hlavu a začať akoby od začiatku, uvoľnene.

Ako sa vám spolupracuje v trénerskej dvojici s Antonínom Stavjaňom?

– Veľmi dobre. Nemám s tým žiadne problémy, snažím sa od neho čo najviac naučiť a stále mať otvorené oči. Prácu máme rozdelenú, Antoním má na starosti kaučovanie útočníkov a celého tímu spolu, ja mám na starosti obrancov a prípravu konzultujeme spolu.

Ako hodnotíte čerstvé vystúpenia našich hokejistov na olympiáde vo Vancouveri?

– Myslím si, že ukázali svoju silu a odohrali dobré zápasy. Nemajú sa za čo hanbiť, skutočne. Osobne ma veľmi milo prekvapil napríklad Pavol Demitra. Jeho výkon bol úžasný.

Na olympiáde podával vynikajúce výkony ružinovský odchovanec Jaroslav Halák. Čo na jeho hru hovoríte?

– Poznáam sa s ním osobne ešte z čias, keď bol dorastencom. Už vtedy mal úmysel odísť do Kanady, odhovárali sme ho trochu od toho. Hrával aj v Senici, je na ňom po každej sezóne vidieť rast: ako získava skúsenosti, stúpajú jeho výkony. Ide o brankára, ktorý potrebuje, aby na neho išlo v zápase 50 striel. Čím viac na neho ide, tým je jeho výkon kvalitnejší. Nemá rád, keď na neho mieri len pár pukov.

V klube bojuje o post jednotky a na olympiáde dokazuje, že má na to, aby pravidelne chytal v NHL. Nie je to pre hráča škoda, keď musí znášať tú neistotu či nastúpi, nebolo by pre neho lepšie, keby chytal radšej niekde inde s istotou chytania? Alebo je pre brankára lepšie, keď má konkurenta, ktorý ho ženie dopredu?

– Musíme si uvedomiť, že NHL je pre Európanov veľmi náročná na presadenie. Oproti domácim hráčom sa na nich kladú väčšie nároky. Keď si už istý kredit hráč v zámorí vybuduje, má to ľahšie. To je aj prípad Jara Haláka, napriek vynikajúcim výkonom klub preferuje domáceho brankára Priceho. Ale to sa netýka len

Slovákov, ale aj ďalších Európanov, či už Čechov, alebo Švédov nielen pri presadení sa v mužstve, ale aj pri dohadovaní podmienok zmluvy. Európski hráči môžu mať štatisticky lepšiu hodnotu, ale nedosiahnu také podmienky ako americkí alebo kanadskí hráči.

Ako ste spokojný so slovanistickými brankármi – Pavlom Rybárom a Braňom Konrádom. Viac priestoru dostáva Konrád, spĺňa vaše očakávania?

– Po odchode Hoviho sme sa pri riešení brankárskej otázky rozhodli, že jednotkou bude Konrád a hľadali sme k nemu vhodného brankára aby mu kryl chrbát. Dvojku, ktorá ho plnohodnotne nahradí s kvalitnými výkonmi, s tým, že bude ochotná viacej trénovať, pretože bude mať menšiu zápasovú prax. Nakoniec sme takéhoto vhodného kandidáta našli v Paľovi Rybárovi a obaja plnia svoju úlohu výborne. Paľo Rybár Braňa motivuje k zlepšovaniu nielen na ľade, ale aj pri rozcvičke, či v posilňovni. Braňa je v takom období, kedy sa má ešte čo učiť a Paľo je ten typ, ktorý mu má čo dať.

Pred siedmimi rokmi ste vyhlásili: „Pri hokeji človek nestihne zostarnúť, lebo v kabíne sa vždy objaví niekto nový - mladý a ja sa celkom prirodzene cítim ako člen čerstvo sformovaného tímu. Najdôležitejšie je, že tento šport ma stále baví.“ Bolo to v čase, kedy ste ešte aktívne hrávali. Ako sa na to pozeráte dnes? Ťahá vás to napríklad ešte na ľad?

– No to už určite nie. Čo sa týka tej kabíny, to stále platí. Sú

v nej aj mladší, aj starší hráči. Ide o celú zmes vekovo odlišných chalanov a ja svoj vek vôbec neriešim alebo nevnímam. Čítim sa medzi nimi dobre.

Aký máte vzťah k Ružinovu? V tejto mestskej časti ste vyrastali...

– Silný, až rodinný. Vyrastal som tu, chodil do školy, začínal s hokejom. Spomienky sú silné a živé. Na Ružinov nedám dopustiť. Ten vzťah je srdcový a nikdy na neho nezapudnem.

Podporuje podľa vás Ružinov dostatočne hokej, respektíve šport ako taký?

– Určite áno, aj keď len do tej miery, ako dnes dovoľujú financie. Ale za seba po skončenej základnej časti hokejovej extraligy môžem povedať, že nám s hrou a tréningovými možnosťami veľmi pomáhajú, za čo im patrí vďaka.

Ako vnímate rozvoj tejto mestskej časti?

– Rozvoj a pokrok je tu viditeľný. Viem čo hovorím, pretože dianie v Ružinove sledujem. Jedna vec mi ale chýba. Keby sa dotiahol projekt revitalizácie Parku Andreja Hlinku na Ružinovskej ulici. Tie možnosti sú tam úžasné a zatiaľ nedostupné. Viem si predstaviť, že by sa premenil na aktívnu a zároveň vhodnú oddychovú zónu pre Ružinovčanov. Viem si veľmi dobre predstaviť, že by tam boli vhodné jednoduché posilňovacie možnosti – taká telocvičňa v prírode.

Ludovít BARTOK
Foto: autor

Róbert Pukalovič dáva pokyny na tréningu Slovana Bratislava.

Asi po desiatej hodine vošiel do predajne majiteľ v sprievode muža okolo štýridsiatky, obaja s rovnakými, nakrátko ostrihanými vlasmi a s navonok pokojným, ľahostajno-sebavedomým výrazom, ktorý prehladal okolie niže ramien, akoby chcel pôsobiť priamočiaro. A keďže vedúci stál práve vedľa Táne pri prvej pokladnici, majiteľ mu hneď predstavil neznámeho ako svojho nástupcu.

Potom sa v úzkom kruhu odobrali do Gabovej pracovne, nevynechávajúc ani zástupkyňu Renátu, a zvyšnému personálu bolo jasné, že za zavretými dverami, ktoré mohli pokojne ostať otvorené, sa budú pre-

– Karta sa jedného dňa musí obrátiť, – nedal si vziať náladu vedúci. – A dostal som povolenie prijať ďalšie tri pracovné sily. Niekoľko, kto by dával pozor medzi regálmi, mal by to byť riadny chlapisko, ale aj pomocnú silu na vykladanie tovaru, a ďalšiu k pokladnici namiesto Marcely. Treba hneď podať inzeráty! – pozrel pritom na Renátu. – Tak čo je s vami, neradujete sa? Veď ste sa báli, že nás zrušia!

– Ale hej! – súhlasila akosi neochotne Táňa. – Sotva si viem predstaviť tie škatule, už som si od nich odvykla.

– Keď príde prvý tovar, otvorím šampanské! – zastrájal sa vedúci, lebo nálada

medzitým poklesla. – Nechápate, že po tom dlhom čakaní to bude takmer slávnostná chvíľa?

Nálada sa upokojila až okolo poludnia, keď priviezli osie hniezda, pagáče a rožky, čo privolalo stálych zákazníkov, ktorí na dodávku so svojím obľúbeným pečivom už čakali vonku.

– Sme iba stratený ostrov medzi vynovenými panelákmi, – zahundrala Renáta, ktorá zamierila k pokladnici vymeniť Táňu, a Gabova eufória ju pritom nenakazila, – ale pokiaľ nám nevezmú osie hniezda, asi nezhynieme od hladu. Ak prežijeme, tak ako starožitnosť. Spustený pozostatok občianskej vybavenosti sídliska. Teraz sú občianskou vybavenosťou banky, akoby ľudia na tomto sídlisku mali strašne veľa peňazí, hoci to mnohokrát tak nevyzerá.

– Mali sme šťastie, že tento náš ostrov je iba z betónu a že príliš nevyčnieva, – pridala sa hneď Táňa, – aj keď sa na prvý pohľad zdá, že sa tie zmodernizované činžiaky za nás hanbia. Nechajú si nás ako skanzen, aby mali to super s čím porovnávať.

Pravda o činžiakoch bola taká, že starí obyvatelia odchádzali a noví, mladí, sa pokúšali zmeniť prežitú, stiesňujúcu architektúru. Malé, úzke miestnosti zväčšovali, čo sa dalo len vyburávaním priečok, a keď náhodou stála v ceste nosná stena, pustili sa do nej aj bez povolenia. Nechýbala im drzosť, ani

Daniela PRÍHODOVÁ

Zabudnutý ostrov

jednávať existenčné záležitosti okolo predajne.

Asi po hodine sa dvere napokon otvorili a všetci aktéri obchodného rokovania vyšli zo skladových priestorov do predajne, kde Gabino obidvoch majiteľov, nového, aj toho ex, odprevadil k dverám, ba až za ne, a čo bolo zvláštne, zdalo sa, že je v sviatočnej, skoro až povznášajúcej nálade.

– Videli ste ho? Toho skrachovaného veľkošéfa? – pohoršovala sa Táňa. – Ako sa niesol po predajni, ani len prepáčte, nič! Veď nám dlhuje výplatu!

– Tie dostaneme asi už zajtra, – ozvala sa zrazu Renáta, ktorá vyšla zo skladu až teraz.

– Tak hovor, ako bude?! – nemohla vydržať Táňa. – Ale podľa Gabinovho barometra očakávam zlepšenie počasia.

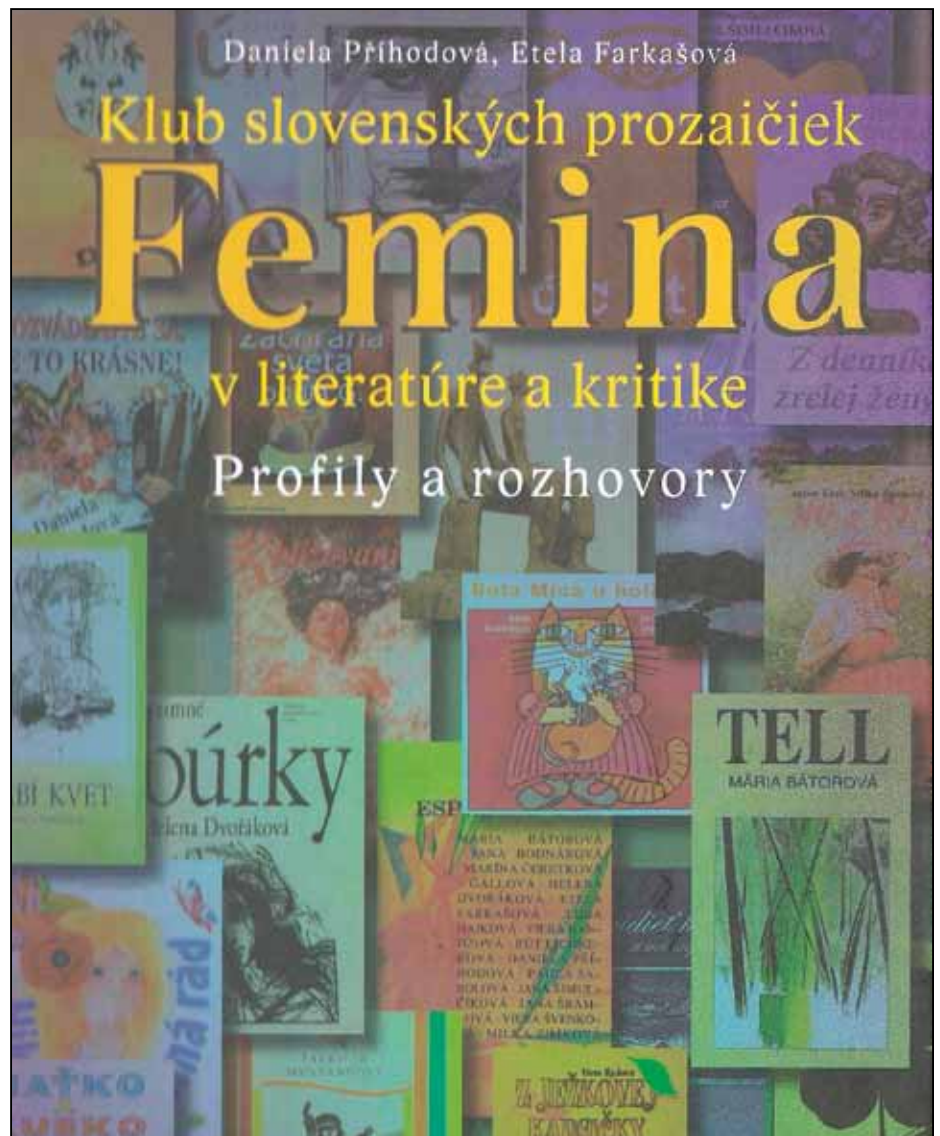
– Keď neviem, či sa dá veriť všetkému, čo som počula... vraj nás zasyjú tovarom.

– Všetko bude! – zakričal odo dverí Gabino, ktorý sa medzitým vrátil do predajne, spokojne si šúchal ruky, a čo dlho nikto nevidel, usmieval sa. – Budeme mať všetko... tovar, o akom sa nám ani nesnívalo... a tovar znamená zákazníkov a peniaze. Konečne sa nám zaplnia regály, viete si to vôbec predstaviť? Viete si predstaviť otváranie škátúl so všeličím? Veď je to vzrušujúce! – nechal sa uniesť Gabino na úkor svojej tvrdej autority.

– Už vidím, ako sa pred nami trasú supermarkety! – neodpustila si Renáta a potráhalo jej kútikmi úst.

– Prečo nie? Aj my budeme super! Ale predovšetkým blízko! Obyvateľom sídliska priamo pod nosom.

– Počkala by som s úsudkom aspoň niekoľko dní, – navrhla Renáta triezvo. – Tovar bez zákazníkov neznamená nič. Ak ich chceme znova získať, musíme niečím prekvapiť! Ale čím? To uvidíme, keď prídu prvé dodávky.

Obálka jednej z kníh autorky.

odvaha, nebáli sa, že sa tie staré, preležané múry môžu aj zosypať, s búracou technikou sa pustili za svojou vidinou, napokon, kto raz mal prostriedky na tieto predražené byty, nečúval pred hrozbou pokuty.

A tak sa v panelových domoch neraz ozývala rezačka betónu i železa, vrtačky, zbijačky, slovom, rachot ako z mínometu, čo pripomínalo zákopovú vojnu, no medzi starými, zabývanými obyvateľmi a príšielcami, čo sa chceli prebúrať hlboko do nového tisícročia, vojna určite aj bola. Rachot na viacerých miestach sídliska neustával a paneláky sa chveli vo svojich základoch, pričom statočne stáli a budú stáť, pokiaľ im to len zostávajúce nosné steny dovoľia.

– Raz sa určite položia, – hovorievala v takých chvíľach pani domáca, ktorá sa rozlúčila s Táňou so slzami v očiach.

– Budete mi chýbať, dušička, aj tie vaše osie hniezda.

Druhý deň bol pre zamestnancov predajne výnimočný, lebo nielenže konečne dostali svoje výplaty, ale pred vchodom do skladovej časti zastali prvé dodávky, ktoré priviezli tovar, aký sa v týchto končinách už dlho neobjavil. Na tomto zabudnutom „ostrove“ obyvateľia už dlhšie konzumovali pagáče, či škoricou voňajúce osie hniezda a zapíjali ich lacnou malinovou s náhradnými sladidlami.

A zrazu od krádeže vyprázdnený priestor ožil prepravkami s dlho chýbajúcim mliečnym sortimentom od mlieka, jogurtov a tvarohu cez syry, smotany, krémy, až po najrozličnejšie nátierky, že sa z toho osadenstvu, navyknutému na suchú diétu stravu, dali do pozornosti ospalé chuťové vnemy.

– Tuším by som prijala pozvanie na dobrý obed, je to fatamorgána, – zvolala v jednej chvíli Táňa, – alebo môžem ochutnať aspoň jeden jogurt?

– Nebuďte ako malé deti, – chlácholil netrpezlivcov vedúci a zatváril sa pritom neočakávane zhovievavo, – je to len začiatok novej éry!

Naozaj to mohlo vyzeráť ako nová éra samoobsluhy, aj keď nikto dopredu nevedel, aká vlastne bude, hoci v sklade pribúdajúce škatule, ktoré v krátkom čase vyplnili dlhú prázdnotu civejúci priestor, vyvolali v Gabinovi slávnostnú náladu, takmer dojatie. Len čo s pomocou Renáty pozorne prezrel tovar, aby neskôr nedošlo k nezrovnalostiam, sám nosil škatule medzi regálmi ako pomocná sila, ktorá mimochodom v predajni chýbala, a slávnostne, očividne aj s veľkou chuťou, začal tovar vykladať.

Boli tam najrozmanitejšie cestoviny od vyhľadávanej tarhony, niťoviek až po špagety a všakovaké kolienka, potom čučoriedkové džemy v dostupných cenách, ale tiež jahodové, malinové a iné, ďalej med v rôznych hmotnostiach, cena prijateľná.

– Vidíte? – ozýval sa z času na čas Gabino. – Nehovoril som vám? A to sa ešte len začína!

A tak postupne nosili všetci, keksy, napolitánky, rôzne iné cukrárenské výrobky, ale aj strukoviny, obilniny, škatule so sójovým mliekom, kakaom, kávu, konzervy, najprv si podelili regály, potom vykladali jedno vedľa druhého ako v eufórii, no škatúľ v sklade neubúdalo, čo náladu spočiatku iba umocňovalo, ba pripomínalo to rozprávku o ča-

rovnom hrnčeku, z ktorého sa valila horúca kaša na dlho hladujúce osadenstvo.

Aj táto kaša bola prihorúca, no v tejto chvíli si nikto nepomyslel, že by sa mohla aj zunovať.

Prešiel ďalší mesiac a jediným prekvapením bol nový kolega, vyškolený pre všetky potreby predajne, mohol v bufete vážiť a krájať salámy, vykladať aj oceňovať tovar, stáť pri pokladnici a blokovať, bol pripravený a úslužný. O to viac si ho všetci najprv prezerali, či je skutočný, naozaj z mäsa a kostí, alebo iba maketa, pozornosť od majiteľa, ktorého nezaujímalo, že chýba najpredávanejší tovar, napríklad čerstvá liptovská bryndza. Táni chvíľami pripadal ako výučbová pracovná pomôcka, bol mladý a nemal piercing, iba vyholenú tvár, a nič, aj na hlave všetky vlasy, zastrihnuté skôr klasicky, a k tomu prirodzenú vládnuť. A za pultom, kam ho vedúci zaradil, aby sa striedal so Soňou, zákazníčky oslovoval „madam“. Nakoniec každej poďakoval a so šarmom zaželel: „Prajem vám pekný deň!“

Táňa sa na to „divadlo“ prišla pozrieť, kvôli tomu opustila pokladnicu, veď jedna napokon stačila, a zachleba sa jej nakupovať, jednoducho, byť na chvíľu zákazníčkou. Čo za pultom videla, bolo živé, no podobalo sa to náučnej lekcii z počítača – úsmev mladého predavača sa vždy objavil v pravý čas, ba nevyzeral ako predstieraný, akoby každá zákazníčka bola vždy prvoradá a hlavne dôležitá.

Úžasné, pomyslela si Táňa, vedúcemu sa splnil sen, Stano, tak sa mladík volal, prišiel do predajne priam ako stelesnenie jeho predstáv. A navyše, táto predajňa ešte nemala chlapa okrem Gabina.

– Stačí mi päť deka šunky, ale pekný deň aspoň dvakrát, – postavila sa k pultu, len čo odišla posledná zákazníčka.

– Nieкто sa mi tu vysmieva, – pochopil bez zaváhania mladík, a tak potvrdil, že nie je počítač, ale to už bola pri pulte aj Renáta.

– Čo tu vyvádzate, ženské, – krútil hlavou Gabo a polohlasne vrčal, najmä keď prechádzala okolo Renáty. – A ja som bol doteraz čo? Orangutan?

Akoby zrazu každá minúta prinášala niečo nové, pohromu, tovar, alebo iný zvrat. Aj teraz vošla k vedúcemu Renáta v sprievode vysokého, zavalitého mladíka, ktorý sa údajne prišiel hlásiť do zamestnania.

– To je výborné! – potešil sa Gabriel a v okamihu zmenil výraz. – Nieкто vás poslal? – spýtal sa čo najsrdečnejšie.

– Prišiel som na váš inzerát.

– Vlastne áno, – spomenul si Gabo, že stále dáva inzeráty. – Som rád. Aké je vaše vzdelanie?

– Mám iba základnú školu, – odpovedal prevínlo mladík – ale hľadali ste aj pomocnú silu.

– Aha! – vyjasnilo sa Gabrielovi. – Je to v poriadku, zamestnáme vás. Budete pomáhať s tovarom a medzi regálmi dávať pozor na zlodejov. Niečo ako strážna služba, ale namiesto zbrane vám musia stačiť vaše ramená. Budem sa na ne spoliehať!

Mladík sa uškrnul, s niečím takým asi nepočítal a predstava svojej relatívnej dôležitosti mu pripadala smiešna, odrazu urobil pózu zápasníka.

– Ale pozor, nepovedal som zmlátiť, ani zabiť! – upozornil ho pre istotu Gabriel. – A keby niečo, sme tu ešte my, aj pani zástupkyňa má dobré ramená a nebezpečnú palicu, ktorej opačný koniec už nejaký ten dlhoprstý votrelec mal česť poznať.

Mladík sa pozorne a so záujmom pozrel na Renátu, ale tá pokrútila hlavou, asi nemala náladu na žartíky. Gabo zatiaľ študoval mladíkovo dobre živú tvár, či sa za ňou neskrýva celá partia vykrádačov, čo si robí chuť na vachviezdičkový tovar, napríklad ten nevybalený v sklade, pripravený zdvihnúť ho a vykladať, alebo nakladať, ako sa to stalo aj nedávno. Kto poznal situáciu v predajni, slabé obsadenie a chýbajúceho bodygarda, mohla mu v hlave skrsnúť myšlienka nasadiť na miesto činu svojho človeka, akciu by to uľahčilo.

Ale čím dlhšie sa díval na toho chlapca, tým viac si uvedomoval, že nedokáže na prvý pohľad odhadnúť povahu človeka. O to väčší každého podozrieval.

(Úryvok z pripravovanej prózy autorky)

Spisovateľka a scenáristka Daniela Príhodová sa narodila 15.4.1941 v Nesluši pri Kysuckom Novom meste. Absolvovala Vyššiu pedagogickú školu v Bratislave, no učiteľskému povolaniu sa venovala iba krátkodobo. Od roku 1980 sa profesionálne venuje literárnej tvorbe. Od roku 1964 žije v bratislavskom Ružinove. Spočiatku sa prezentovala zbierkami psychologických próz (*Hra s ozvenou*, *Obžalovaná*, *Horúci víkend*, *Rozvádzajte sa, je to krásne!*), neskôr sa orientovala na spoločensko-kritické romány (*Vianoce s Maximom*, *Nechajte ma žiť!*, *Zákon v nás*, *Svet, ktorý nepoznáme*). Napísala scenár k televíznej inscenácii *Mário zapískaj!*, rozhlasové hry *Zákon v nás* a *Nenarodený* a viacero rozhlasových dramatizovaných poviedok. Matica slovenská práve vydala publikáciu Klub slovenských prozaičiek *Femina* v literatúre a kritike */Profil, a rozhovory*, ktorú napísala v spoluautorstve s Etelou Farkášovou. Prezentovaná ukážka je z pripravovanej prózy o malej sídliskovej samoobslu-

he a jej nerovnom konkurenčnom zápelení so supermarketmi.

Veľká noc je najvýznamnejší kresťanský sviatok

Sviatok nadväzujúci na židovské sviatky a biblické výjavy

Veľká noc (tohto roku je veľkonočná nedeľa 4. apríla) je najstarším a najvýznamnejším sviatkom kresťanského cirkevného roka, počas ktorého si kresťania pripomínajú umučenie, smrť a vzkriesenie Ježiša Krista. Slávi sa na prvú jarnú nedeľu po splne mesiaca. Nadväzuje na židovské veľkonočné sviatky – Paschu, ktoré sa slávili od 14. do 21. dňa v mesiaci nisan (náš marec až apríl) na pamiatku oslobodenia izraelského národa z egyptského otroctva.

Kríž – symbol utrpenia Ježiša Krista.

Vysvetlenie pôvodu názvu „veľká“ treba hľadať v časoch židovského otroctva v starovekom Egypte. Faraón nebol ochotný prepustiť svojich izraelských otrokov, a preto Boh trestal krajinu desiatimi ranami. Až po poslednej z nich, keď zomreli všetky prvorodené egyptské deti, faraón prepustil zotročený ľud. Židov, ktorí pomazali veraje svojich dverí krvou baránka, sa táto pohroma netýkala a anjel smrti ich obišiel. Baránok je preto symbolom Ježiša Krista, ktorého krv nás všetkých zachránila od večného zatratenia. Ako sa ďalej uvádza v Biblii, po vyslobodení z Egypta previedol Boh ľud na čele s Mojžišom cez Červené more, ktoré rozdelil a vysušil. Tu niektorí hľadajú pôvod tradičného židovského názvu pre Veľkú noc: pásach – prechod. Iné slovo pásach vysvetľujú ako obídienie,

vyhnutie sa, a vzťahujú ho na anjela smrti, ktorý obchádzal domy potreť krvou.

Nezhody o dátume

Udalosti spojené s ukrižovaním a vzkriesením Ježiša Krista sa odohrali práve počas pásachu, a preto sa židovská a kresťanská Veľká noc kryje aj časovo. Nie však úplne, v prvokresťanských spoločenstvách existovali nezhody o dátume slávenia. Niektoré prvokresťanské spoločenstvá tento sviatok slávili spolu so Židmi na 14. deň mesiaca nisan, iné na prvú nedeľu po 14. nisan. Zo spisov cirkevného otca svätého Ambróza sa dozvedáme, že Cirkev sa na tom nedokázala dohodnúť. Spor sa snažil riešiť už v polovici 2. storočia pápež Anicent a neskôr pápež Viktor II., ale ukončil ho až prvý Nicejský snem v roku

325, ktorý nariadil, že Veľká noc sa má sláviť v nedeľu po prvom jarnom splne mesiaca, čo môže pripadnúť na jednu z nedeľí od 22. marca do 25. apríla. Podľa týchto pravidiel sa určuje termín Veľkej noci dodnes. Termín sviatkov Veľkej noci je teda pohyblivý a je závislý od lunárneho cyklu. Medzitým v roku 525 požiadal pápež Ján I. mnícha Dionýza Exigua o radu v tejto záležitosti. Ten vytvoril tabuľku slávenia Veľkej noci pre nasledujúce desaťročia. Jej prijatím bol „veľkonočný spor“ ukončený. Až do reformy kalendára pápežom Gregorom v roku 1582 existoval jeden termín Veľkej noci pre celú Cirkev. Keďže východná cirkev reformu kalendára neprijala, slávi Veľkú noc odvtedy spoločne s katolíckymi a evanjelikmi len občas. V modernej dobe už boli viaceré pokusy stanoviť Veľkonočnú nedeľu na jednu konkrétnu nedeľu. V roku 1897 sa v tejto veci obrátili na pápeža astronómia, v roku 1931 aj Spoločenstvo národov. Druhý vatikánsky koncil sa tiež zaoberal touto záležitosťou. Vo vyhlásení z roku 1963 sa ohlasuje ochota stanoviť Veľkú noc na určitú nedeľu v gregoriánskom kalendári – ak s tým budú súhlasiť všetci, aj oddelené východné cirkvi. Pápež Pavol VI. sa potom chopil iniciatívy a navrhol od roku 1977 – keď sa všetky termíny Veľkej noci časovo zhodovali – stanoviť Veľkú noc na druhú nedeľu v mesiaci apríli.

Takmer všetky biskupské konferencie s tým súhlasili, za predpokladu súhlasu východných cirkví. Ekumenický patriarchát v Istanbuli však signalizoval „závažný pastoračný problém“, ktorý treba dlhší čas skúmať. Definitívne „nie“ prišlo v roku 1982 od kľáštorného spoločenstva na vrchu Athos. Naposledy sa táto otázka vynorila pri veľkom miléniovom stretnutí všetkých hláv pravoslávnych cirkví v decembri 2000.

Veľký týždeň

Týždeň pred Veľkou nocou sa nazýva Veľký. Vo Veľkom týždni rímskokatolícka Cirkev slávi tajomstvá spásy, ktoré uskutočnil Kristus v posledných dňoch svojho života. Veľký týždeň sa začína Kvetnou nedeľou, čiže Nedeľou utrpenia Pána, v ktorej sa spája predzvesť kráľovského triumfu Ježiša Krista so zvesťou o jeho umučení. Večernou omšou na pamiatku Pánovej večere na Zelený štvrtok sa začína Veľkonočné trojdnie, ktoré pokračuje cez Veľký piatok utrpenia a smrti Pána a cez Bielu sobotu, vrcholí Veľkonočnou vigíliou a uzatvára sa večerami Nedele Pánovho zmŕtvychvstania. Obrady Veľkého týždňa, ktorých začiatky siahajú do 4. storočia, prešli v nasledujúcich storočiach mnohými zmenami. Naposledy boli zjednodušené a liturgicky prispôbené súčasným požiadavkám v roku 1951 a 1969.

(rp)

Zničí cifruša lipy malolisté?

Mnohé lipy rastúce v mestskej časti Ružinov začínajú mať problém

Stovky týchto stromov v ružinovských parkoch okupuje cifruša bezkrídla (Pyrrhocoris apterus). Pre odborníkov výskyt cifruše v prírode nepredstavuje žiadne ohrozenie vegetácie.

Aktuálna epidémia výskytu cifruš v parkoch na sídliskách Štrkovec, Ostredky a Trávniky nevesť lipám dobrú budúcnosť. Enklávy líp sú plošne napadnuté až centimeter hrubými „kobercami“ hmyzích parazitov. Ukázalo sa, že hmyzu na stromoch nijako neublížili silnejšie decembrové a januárové mrazy, ani vtáky. Jedno z epicentier hromadného výskytu cifruše bezkrídeľ sme pozorovali napríklad v parku oproti pošty na Tomášikovej uli-

ci. Podrobnejší prieskum ukázal, že kriticky ohrozené sú lipy aj inde, napríklad v protiľahlom parku až po križovatku ulíc Tomášikova – Ružinovská. Cifruša sa hromadne rozšírila aj na časť košatých líp Trávníkov. Lipám malolistým v bratislavskom Ružinove bude treba zrejme pomôcť. Vhodné by mohlo byť ručné mechanické očistenie najväčšej napadnutých kmeňov s následnou likvidáciou parazitov. Pre správcu ružinovských parkov by

Premnožená cifruša na lipe.

mal byť epidemický výskyt tohto hmyzu signálom na dlhodobšie sledovanie, pretože enormný výskyt cifruš môže byť avízom napadnutia líp hubovitým ochorením. Podľa môjho odhadu, ak by „padli“ cifrušou ohrozené lipy, obyvatelia našej dosiaľ zelenej mestskej časti hlavného mesta by prišli azda o štvrtinu až o tretinu stromovej zelene.

Stanislav VANČO
Foto: Tomáš VANČO

JUBILANTKA

Nová doba priniesla okrem zopár pozitív aj jednu vážnu chorobu – uctievanie osôb, ktoré za to vonkoncom nestoja. No našej pozornosti často unikajú ľudia, za ktorých hovoria výsledky. Zvyčajne žijú tíško, nerobia zbytočný prievan, s úplnou samozrejmou si plnia svoje občianske, rodinné i pracovné povinnosti, aj keď ide o určitý druh rehole. Ved' učiteľské povolanie si okrem vedomostí vyžaduje aj nekonečnú trpezlivosť a ovládanie sa. Zvlášť ak ide o prváčikov, pre ktorých je skok z bezstarostného života do prvých povinností mnohokrát veľmi bolestný. Akýmsi spojovacím mostíkom medzi mamou a prísnu autoritou v podobe pedagógov vo vyšších ročníkoch je prváčka pani učiteľka.

Takouto láskavou mamou, zároveň pedagogičkou pri štarte stoviek ružinovských žiačikov bola počas celého pol storočia pani učiteľka Emília Maarová, narodená 11. februára 1915. Mnohí z jej prvých žiakov, ktorí jej nosievali kytičky aj dlho po skončení školy, žiaľ, dnes už nežijú. Ved' svoju prax pani Maarová ako dvadsaťročná začínala už v roku 1935 v Modranke pri Trnave, no keď sa s manželom nastahovali do našej mestskej štvrte ako jedni z prvých obyvateľov sídliska Štrkovec, veľa rokov učila na ZDS na Košickej ulici, Schifellovej (dnes Sklenárovej), Kulíškovej i Nevádzovej, až pokým nešla do dôchodku. Ba i potom, keď bola na zaslúžilom odpočinku ju uprosili, aby učila v ružinovských školách aspoň na polovičný úväzok. Nedávno pani učiteľka Maarová oslávila jubileum – 95 rokov. Stále je obdivuhodne svieža, vždy elegantne upravená, stará sa o chod domácnosti, prejavuje záujem o všetko, čo sa okolo nej i vo vzdialenom svete deje, ani čo by mala iba polovicu tohto úctyhodného veku. Zrejme čosi na tom bude, že ak je človek obklopený mladými a činnými ľuďmi, núti ho to držať s nimi krok. Pani učiteľku často navštevujú vnuci i pravnuci, aj syn lekár, ba aj jej dcéra prírodovedkyňa, ktorá za ňou prichádza viackrát do roka až z Číny.

Poniekto rodiny bývajú v tom istom meste, iba o pár ulíc ďalej, ale čas na seba si nenájdu. Napriek tomu, že bývalý Deň učiteľov, ktorý sa voľakedy slávil v marci, je zrušený, ani v kalendári ho nenájdete, pani učiteľka má vždy svojich návštevníkov a gratulantov. Blahoželáme jej aj my z redakcie Ružinovského ECHA a do ďalších rokov jej želáme dobré zdravie, aby sa ešte dlho mohla tešiť z prítomnosti svojich blízkych i spriaznených susedov, ktorí si u nej podchvíľou podávajú kľučku, pretože ju majú radi.

Anna SLÁVIKOVÁ

Oznam

Vážení ružinovskí seniori.

Príďte do samoobslužnej jedálne „Nevádzka“, kde si môžete uplatniť príspevok na stravu z Miestneho úradu Bratislava-Ružinov. Ponúkajú výber z troch jedál, v cene je zahrnutá polievka, hlavné jedlo a nápoj. Jedáleň sa nachádza na Nevádzovej č. 5.

Otváracie hodiny: Po – Pi : 8.00 – 15.00 hod.
Prájdeme dobrú chuť.

Informácie na 0905 540 635
alebo na www.obedovat.sk.

Čističe a zvlhčovače vzduchu do každej miestnosti

BONECO
AIR COMFORT

Čistič vzduchu s ionizátorom a 3-fázovým filtračným systémom s HEPA filtrom, s ovládaním na diaľku
Boneco P2261

165,64 €

AIR-O-SWISS

Diskový čistič a zvlhčovač vzduchu - „práčka vzduchu“

A-O-S 1355N
- bez výmeny filtrov

+ ZDARMA
Brondí meteorostanica!

229,04 €

- Pre zdravé dýchanie
- Pri kašli a alergiách
- Na zvýšenie imunity
- Proti vráskam a suchej pleti
- Na pokojný spánok
- Proti vysušovaniu dreveného interiéru

Lekári odporúčajú zvlhčovať vzduch v miestnostiach na relatívnu vlhkosť 45 - 55 %.

Pozor na srdcový kolaps!

microlife
Partner pre ľudí. Pre život.

Krvný tlak kontroluj DENNE!

- Digitálne tlakomery 2. generácie
- Spoľahlivé a presné meranie
- MAM - počítačovo priemerované merania
- PAD - identifikácia arytmií
- Farebné podsvietenie displeja podľa hodnot krvného tlaku

Clinically Tested
BHS A/A - BHS Protocol

mam
pad

+adaptér zdarma!

89,31 €

5 rokov záruka

Dovoz: INTERPHARM Slovakia, a.s.
tel.: 02/40 200 400, www.tlakomery.sk

www.microlife.sk

■ predaj ■ servis ■ kalibrácia tlakomerov microlife

CENTRUM ZDRAVIA - PRIEVOZ

Radničné nám. 7/C

tel 02/4342 9502

ZĽAVA 10 % pri výmene digitálneho tlakomera v akcii „STARÝ ZA NOVÝ“

Predstavenie *S mamou* zo SND v Ružinove

Spoločné bývanie jej pomôže pochopiť hodnotu svojej matky

Minulý rok sa v Dome kultúry (DK) Ružinov odohrali dve úspešné premiéry divadelných predstavení. Po komédii *Ryba v trojke* a tragikomedii *Domáce väzenie* si práve tu mohli Ružinovčania začiatkom marca vychutnať herecký koncert členov Slovenského národného divadla (SND) v tragikomedii *S mamou*.

Božidara Turzonovová s Jurajom Slezáčkym.

Mária Kráľovičová, Božidara Turzonovová, Leopold Haverl, Juraj Slezáček a František Kovár. Táto skvelá herecká zostava sa predstavila práve v DK Ružinov. Obnovená premiéra tejto skvelej súčasnej divadelnej hry vznikla pod režisérskou taktovkou Juraja Fábryho a hudbu k nej vytvorila Ľubica Salamon-Čekovská. Inscenácia bola nominovaná na cenu Dosky 2007 v kategórii Najlepší ženský herecký výkon, Mária Kráľovičová za postavu Terezy Klimovej. Práve uvedenie hry

S mamou bolo poctou k významnému životnému jubileu tejto herečky.

Smiech cez slzy

Tragikomédia *S mamou* sa absolútne hodí do dnešnej doby. Riešia sa v nej totiž problémy, ktoré určite neobišli mimálne každú druhú či tretiu slovenskú domácnosť. Doslova sa dotýka otázok, ktoré rieši nejedna rodina. Divák v tomto predstavení nájde to, čo aj v skutočnom živote, teda všetko, s čím sa bežne stretáva

každý z nás. Lásku, starosti, choroby, či stretnutie generácií a s tým spojené problémy. Herci sa do svojich rolí vžili perfektne, keďže sami už majú čo-to odžiť a určite sa už zďaleka nezaradujú medzi mladú generáciu. Možno aj preto sa práve týmto hercom podarilo vykresliť hlavný problém tragikomédie – stratu pamäti – s príjemným humorom. Umožňujú tak divákovi doslova sa odviazať a zasmiať sa na takých situáciách, ktoré by im v reálnom živote zábavné hádam ani neprišli. Hlavnú hereckú postavu Terezu Klimovú si zahrála úžasná, nestarnúca a energická Mária Kráľovičová. Hrá ženu – matku, ktorá je postihnutá Alzheimerovou chorobou, preto aj žije v jednej domácnosti s dcérou, pre ktorú to ani zďaleka nie je jednoduché. Tá sa totiž snaží pochopiť a akceptovať nové okolnosti súvisiace s matkinou diagnózou. Hra akoby vykresľovala fakt, že aj keď niekto pamäť stráca, na najdôležitejšie nezabudne nikdy. Poukazuje na to, že emocionálne spojenie s človekom nám blízkym nikdy nestratíme.

Dcéru Terezy Klimovej Beu si zahrála Božidara Turzonovová. Egyptologička Bea. Keďže nemala deti a žila iba s priateľom Šimonom (Juraj Slezáček), sa po zdravotných problémoch svojej mamy rozhodla, že ju nasťahuje k sebe. Spoločné

bývanie jej pomôže pochopiť hodnotu svojej matky. Postupne sa Bea so svojou mamou stále viac zblíži a dokonca jej podriadi svoj život. Zostáva s mamou, aj keď tá ju chvíľami nespoznáva, hoci by mohla ísť na atraktívny pracovný pobyt do Egypta. Bea robí všetko s láskou a bez výčitiek. Dokonca odmieta dať svoju mamu do ústavu napriek tomu. Celú situáciu jej komplikuje ešte aj partner Šimon, ktorý ako prvé siaha vždy po alkohole. Smutné vyslobodenie nájde Bea až vtedy, keď sa zdravotný stav jej matky natoľko zhorší, že musí už ísť do nemocnice.

Úspešné predstavenie

Po minuloročných premiérach sa tak do Ružinova dostalo ďalšie skvelé predstavenie. Hlavní protagonisti si od divákov vyslúžili dlhý a zaslúžený aplauz. Aj toto predstavenie totiž splnilo účel, kvôli ktorému si ho diváci prišli pozrieť. Je v ňom nielen smiech, ale aj plač. Diváci sa pri ňom môžu odreagovať, ale taktiež sa vžiť do niektorých hereckých postáv, keďže tieto problémy im určite cudzie nie sú. To všetko je ešte doplnené naozaj skvelým hereckým koncertom hercov, vidieť ich totiž hrať na jednom javisku bol pre mnohých divákov hotový kultúrny zážitok.

(kk)

Foto: www.snd.sk, F. Vančo

Osamelá jazdkyňa na hviezdnom nebi

Herečku Milku Zimkovú nie je potrebné zvlášť predstavovať. Myslím tým umelkyňu, hosťujúcu herečku a zároveň autorku nespočetných výnimočných predstavení Divadla jedného herca na javisku Malej sály Domu kultúry Ružinov od čias jeho slávy v osemdesiatych rokoch minulého storočia. (Poznámka autora: DK Ružinov začal svoju činnosť v roku 1985). Historizujem to zámerne, lebo jej Divadlo jedného herca má už tridsaťročnú tradíciu. U nás niekedy zabúdame ako na tradíciu, tak na históriu, ktoré jediné, našťastie, sa kúpiť nedajú. Sú, alebo nie sú a práve tento časový oblúk im pridáva na význame. Divadlá Milky Zimkovej sú väčšinou pôvodné autorské kreácie, ale nie len a taká je jej

najnovšia monodráma o historicky významnej a vzdelanej panovníčke Kataríne Veľkej, ruskej cárovnej (Katarína II. – Veľká vládla v rokoch 1762 – 1796, pôvodom nemecká šľachtičná). Dom kultúry Ružinov uvedie predstavenie Katarína Veľká 26. apríla 2010 o 19. hodine v Malej sále DK Ružinov a pre návštevníka sa naskytá nevšedná príležitosť zažiť túto ctižiadostivú panovníčku v autenticknej interpretácii Milky Zimkovej. Monodráma je herečkinou doménou niekoľko desaťročí na divadelných scénach doma i v zahraničí, za čo bola i viackrát ocenená. Spolusporiadateľ je Cultus, a.s. Produkcia: Kristína Tarjáni.

(kt)

Pipi Dlhá Pančucha

Divadlo Ludus predstavilo obľúbenú detskú rozprávku

Divadlo Ludus predstavilo v januári novú adaptáciu obľúbenej detskej rozprávky **Pipi Dlhá Pančucha**. Dielo z autorského pera **Astrid Lindgrenovej** je známe na celom svete. Rozpráva príbeh pozoruhodného dievčaťa Pipi, ktorá zažíva nejedno dobrodružstvo so svojimi priateľmi Tomim a Annikou. Divadlo Ludus túto hru predstavilo v ružinovskej Heineken Tower stage, kde pôsobí od júna 2009.

V premiérových postavách sa predstavila Michaela Čillíková, Pipinho priateľa Tomiho hral Michal Rovňák a kamarátku Anniku Lenka Prokopová.

Dramaturgom inscenácie je Miro Dacho, hudbu zložil Kamil Mikulčík, výtvarný návrh scény realizovali Miro a Jaro Daubravovci. Režisér Kamil Žiška je spolu s Mirom Dachom aj autorom scenára tejto inscenácie pre deti.

Spolupráca so školami

Hodinová divadelná adaptácia však nie je úplnou kópiou Lindgrenovej knihy. Obsahuje totiž mnohé situácie, ktoré sa v knihe spomínajú iba okra-

jovo. Autori hry ich však na pódiu rozšírili a plnohodnotne stvárnil. „Snažili sme sa inscenáciu vytvoriť tak, aby deti čo najviac bavila, chceli sme, aby

sa tá pipi filozofia dostala aj na javisko. Viaceré situácie sme ponechali podľa knižnej predlohy, niektoré nás iba inšpirovali k nášmu spracovaniu,“ komentoval situáciu režisér Kamil Žiška. Pôvodná Pipi počas svojich ciest spomína putovanie medzi domorodcami. Tá divadelná ho však priamo zažila, a to pred očami mnohých detských divákov. Práve tým je hra primárne určená. Divadlo Ludus spolupracuje s mnohými školami, ktoré napríklad pozvala aj na

predpremiéru predstavenia. Práve tá bola pre hercov i režiséra veľmi dôležitá, a to najmä preto, že sa prvýkrát predviedli v kostýmoch, na plnej scéne a za reakcií detského publika. To sa najviac tešilo zo špunkov, teda slov a neskôr predmetu, ktoré Pipi počas svojho putovania vymyslela. Divadlo Ludus pôsobí v Heineken Tower Stage od júna 2009, a tak sa vrátilo na pôvodnú ružinovskú scénu, kde pred štyridsiatimi rokmi vzniklo a pôsobilo. „V Ružinove sa nám fungovalo veľmi dobre.

znal sa Peter Kuba, umelecký šéf divadla.

Opäť v Ružinove

Po odchode z Ružinova pôsobilo divadlo v bratislavskej Petržalke a neskôr aj v budove PKO. V posledných rokoch však zápasilo s problémami – nemalo stále pôsobisko a neustále sťahovanie nepridalo ani na divadelnej pohode. Problém vyriešil Bratislavský samosprávny kraj v spolupráci s divadlom v Heineken Tower Stage. A tak Ludus, divadlo pre deti a mlá-

Mali sme tu svoju diváčku základňu, ľudia nás poznali a my sme poznali ich. Veľmi ťažko sa nám odtiaľ odchádzalo,“ pri-

dež, odštartoval svoju jubilejnú, štyridsiatu sezónu opäť v Ružinove.

(zt)

Aj o vetre

Autorka píše poviedky najradšej v kaviarni

Aj o vetre, ale i o jari, priateľstve, láske či hľadaní pravdy je debutová kniha poviedok z autorského pera **Diany Mašlejovej** (na fotografii), pôvodom Ružinovčanky.

Zbierka obsahuje viac ako 60 kratších i dlhších poviedok doplnených aj o ilustrácie Andrey Kocianovej. Spolu tvoria odraz reality i ľudských pocitov. Nenásilný štýl autorky prijme čitateľa vidieť každodenné i jednoduché veci novým pohľadom. Je vhodným spoločníkom ku káve, či na relaxačné popoludnie. V jednotlivých poviedkach sa píše aj o rodine, nechýbajú príbehy venované rodičom alebo priateľom. Očarujúca je aj poviedka o kaviarni, v ktorej autorka napísala veľkú časť zbierky. Diane Mašlejovej sa podarilo opísať

svet tak, ako ho vidí ona, spôsobom, v ktorom sa čitateľ chciac či nechtiac nájde. V dnešnej dobe je veľmi ťažké nájsť pre knihu vydavateľa a sponzorov. Zbierky poviedok sa nakoniec ujalo vydavateľstvo SOFA, ktoré ju od januára distribuuje do knižničných sietí na Slovensku a v Českej republike v náklade 500 kusov. Mladá autorka, Diana Mašlejová knihu písala dva roky na rôznych miestach sveta, Bratislavy i Ružinova, najčastejšie práve v kaviarni pri obľúbenom dvojitom presse s mliekom. Debutantka žije aj tvorí v Bratislave. Ako študentka žurnalistiky sa okrem písania venuje aj redaktorskej činnosti. Sama však priznáva, že písanie je jej vášňou.

Vydanie knihy *Aj o vetre* je autorkiným splneným snom. Už ako malá písavala poviedky, ešte na starom písacom stroji. „Byť spisovateľkou bolo a je mojim veľkým snom“, priznáva. Po vydaní a krste knihy si dopriala

oddych, keďže samotný proces vydania zabral vyše pol roka. Či môžu čitatelia čakať *Aj o vetre 2*

ešte nevie, ale už teraz má napísané ďalšie a ďalšie poviedky.

(zt)

Ani jasnovidec vždy nevidí všetko jasne

Skúsený a úspešný prozaik Július Balco prichádza so svojou šiestou knihou vo forme románu pre dospelých, keď medzičasom stihol napísať aj päť knížiek pre deti. Román *Žlté ruže* je skutočne len pre dospelých, keďže je pretkaný bizarnými príbehmi postáv, ktoré zažívajú a prežívajú tvrdú realitu so všetkými súvislosťami, ktoré čitateľovi povedia mnohé o svete, v ktorom žijeme. Jasne to naznačujú aj slová: „Vtedy sa na Slovensku darilo najmä najrozličnejším šikovníkom s pochybnou inteligenciou, predajnej hávedí posadnutej peniazmi i naivným hlupákom, ktorým nechýbala odvaha a vôbec si neuvedomovali dôsledky

svojich činov. A keď jedného dňa zistili, že sú veľmi bohatí, nevedeli, čo s tým.“

Jasnovidec je postavou, ktorá nesie líniu príbehu s tajomným podtextom. Skrachovaný študent psychológie na berlínskej univerzite si zarába eskamotérstvom a pri tom si užíva plody svojho (podvodníckeho?) umenia, vďaka ktorému dokáže novozobohatlíkom nasľubovať všetko možné – zdravie, lásku, šťastnú prítomnosť i budúcnosť. Je sebavedomý, kreatívny, sympatický a namyslený. Na rozdiel od svojich bohatých klientov si na budúcnosti nezakladá a vlastnou minulosťou sa nepodpiera. Mnohé sa zmení, keď ho raz navštívi atraktívna žena, hľadajúca strateného manžela. Príbeh sa rozbieha prudkým tem-

pom a prenáša sa do rôznych lokalít, z ktorých najatraktívnejšou a najtajomnejšou je kaštieľ prebývaný na hotel kdesi v Nemecu. „Viete, ja ruže zbožňujem a najradšej mám žlté. Mám rada kvety... ale také ruže som ešte nevidela,“ hovorí žena, keď jasnovidecovi rozpráva o prostredí, kde sa všetko začalo. Mystérium scény sa odráža aj vo vetách: „Včera večer som bola vonku pri ružiach a videla som na oblohe jasné svetlo. Tesne nad zemou letel žiariaci disk... Letel rovnako a potom sa kolmo vzniesol medzi hviezdy.“ Kto alebo čo straší na zámku? Príde na to jasnovidec a dozvie sa to čitateľ? Hm...

(rkh)

Úsmevné poviedky

Meno Anny Slávikovej nie je čitateľom Ružinovského ECHA neznáme. Počas dlhoročnej spolupráce v ňom uverejnila desiatky rozhovorov s poprednými osobnosťami Ružinova. Dokáže sa fundovane pohovárať s vedcom i spisovateľom, s hercom, spevákom či športovcom. Ale autorka vie narábať aj náročnejším literárnym perom a veľmi svojsky. Pozornosť vzbudila už jej prvá zbierka poviedok *Náruč osudov* (2003). Kritika knihu privítala, ocenila, čitatelia zaregistrovali ďalší sympatický talent, tentoraz v ženskom vydaní. A. Sláviková

sa úspešne prezentuje aj svojou druhou, iba nedávno vydanou knihou vo vydavateľstve Štúdio humoru a satiry. Nazvala ju *Úsmevné trápenia*. Vskutku ide o veselý pohľad na život. Vypožičiava si z neho témy a problémy, niekedy vážne, inokedy malicherné. Vybuduje si osnovu a pohráva sa s ňou. Keďže má výborné fabulačné schopnosti a dokáže vytvoriť aj z banálnej veci situačný humor, tieto jej drobné literárne útvary sa dobre a ľahko čítajú.

Ako skúsená autorka v teritóriu humoru sa v knihe *Úsmev-*

né trápenia vyrovnala s najrozmanitejšími spoločenskými nedostatkami z rozličných oblastí. V humoreske Suchozemec na dne morského glosuje kariéru vedca, ktorý sa z večera na ráno stal direktorom ústavu. Vyletel hore tak prudko, až sa mu z toho zakrútila hlava. „Zrejme tam bol príliš riedky vzduch“ – píše autorka, no čitateľ vie, že riedke danosti mal predovšetkým direktor, ktorý nikdy nebol vedcom, iba straníckym tuctovým karieristom. Satirickú pointu má aj poviedka *Trofej zo zámoria*. Hlavná hrdinka letela

za svojím životným námetom až za more, a hoci ho získala, veľký osov jej nepriniesol. Raz darmo „každý žalúdok americké námety nestrávi“. Ide naozaj o potešujúce čítanie. Autorka sa pohráva so slovíčkami, prirovnaniami a netradičnými spojeniami. Keďže ovláda aj detail, ktorý je u nej veľmi konkrétny a presvedčivý, postavy sú plnokrvné, obohatené originálnym komentárom. Vďaka sarkazmu, ironii a satire sú jej poviedky a humoresky vskutku príťažlivé a úsmevné.

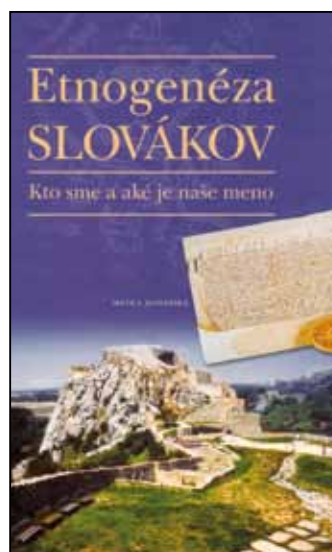
(sk)

Kto sme a aké je naše meno

Knihu archeologických, historických a jazykovedných štúdií zostavili historici profesor Richard Marsina a Peter Mulík. Tento zborník pod názvom *Etnogenéza Slovákov* vydala Matica slovenská v spolupráci s Historickým odborom MS. Úvod k publikácii napísal predseda MS Jozef Markuš. V stanovisku slovenských vedcov sa okrem iného uvádza: „S poľutovaním vnímame opakujúce sa úsilia o spochybňovanie autochtónnosti Slovákov na vlastnom národnom a štátnom území, ich kontinuity dejín, kultúry a jazyka... Ustálenie terminológie v každom vednom odbore je úlohou odborníkov. Nesuverénne podmienky neumožňovali slovenskej vede slobodne sa za-

oberať týmto problémom, a preto predkov dnešných Slovákov, z politických a ideologických dôvodov, často označovala ako Slovanov, hoci už od 9. storočia pramene poznajú a odborná literatúra všeobecne hovorí v tomto období o Čechoch, Maďaroch a Nemcoch. Pomenovanie Sloveni, respektíve starí Slováci na označenie slovenského obyvateľstva v 9. a 10. storočí, sa v modernej literatúre používalo už od konca 19. storočia, keď sa začala formovať moderná slovenská profesionálna veda...

Je jasné, že vhodné pomenovanie pre predkov dnešných Slovákov nezávisí iba od historických prameňov, ale je výsledkom aj vedeckej dedukcie a lo-

gickej úvahy. Pomenovanie starí Slováci zodpovedá teda nielen potrebám slovenskej vedy, ale aj

realite, v ktorej žili naši predkovia, v tom čase označovaní ako Sloveni (názvy Slovenka a slovenčina jestvujú kontinuálne bezo zmeny dodnes), a zodpovedá aj dnešnému stavu národa. Existencia suverénnej Slovenskej republiky si, prirodzene, vyžaduje vnímať vlastné dejiny v súlade s kladným hodnotením celej etnogenézy nášho národa (kontinuálne doloženej od čias kniežaťa Pribinu) a jeho národno-emancipačného zápasu.“ Svojimi štúdiami k tejto téme prispeli do knihy Richard Marsina, Titus Kolník, Milan S. Ďurica, Peter Mulík, Vincent Sedlák, Anton Hrnko, Miloš Marek, Vincent Blanár, Milan Majtán a Matúš Kučera.

(rkh)

Vlastenecký zákon áno, či nie?

Problém nie je v hymne, vlajke, alebo preambule. Problémom sú naše holubičie povahy

Pojmy vlastenectvo, patriotizmus a nacionalizmus sa na Slovensku nikdy extra nenosili. Ľudia, ktorí sa nebáli o nich hovoriť a chceli pozdvihnúť národ, to nikdy nemali ľahké. V base za nacionalizmus v 20. storočí skončili rovnako Andrej Hlinka i Gustáv Husák. A určite mnoho ďalších. Aby tak nedopadla väčšina, radšej schovala hlavu do piesku a vyhla sa týmto pojmom. Radšej sa neprejavovala národne. Radšej sa neprejavovala vôbec.

Slovenská hymna

Štátnu hymnu tvoria prvé dve slohy piesne Janka Matúšku Nad Tatrou sa blýska z roku 1844. Text napísal pri protestnom odchode štúrovcov z Bratislavy.

*Nad Tatrou sa blýska, hromy divo bijú,
Zastavme ich, bratia,
veď sa ony stratia,
Slováci ožijú.*

*To Slovensko naše posiaľ tvrdo spalo,
ale blesky hromu
vzbudzujú ho k tomu,
aby sa prebralo.*

Preambula Ústavy SR

*My národ slovenský,
pamätajúc na politické a kultúrne dedičstvo svojich predkov a na
stáročné skúsenosti zo zápasov o národné bytie a vlastnú štátnosť,
v zmysle cyrilo-metodského duchovného dedičstva a historického
odkazu Veľkej Moravy,
vychádzajúc z prirodzeného práva národov na sebaurčenie, spoločne
s príslušníkmi národnostných menšín a etnických skupín žijúcich
na území Slovenskej republiky,
v záujme trvalej mierovej spolupráce s ostatnými demokratickými štátmi,
usilujúc sa o uplatňovanie demokratickej formy vlády, záruk slobodného
života, rozvoja duchovnej kultúry a hospodárskej prosperity,
teda my občania Slovenskej republiky
uznášame sa
prostredníctvom svojich zástupcov
na tejto ústave.*

A tak Slováci čo i len sotva prekročili rieku Moravu, už „mluvili“ po česky. Aký je to rozdiel, keď aj dnes na Slovensku žije množstvo Čechov, ale ľahko ich rozoznáme, pretože češtinu si ponechávajú ako svoj materinský jazyk. Začiatkom marca som bol na prípravnom dueli slovenských futbalistov s Nórmí v Žiline. Výkon nebolo oslnivý, výsledok už vôbec, preto jediné, čo ma zaujalo na zápase bolo správanie sa divákov. Nie všetkých samozrejme, nerád generalizujem. Ale tých, čo sedeli okolo mňa. Pri tónoch slovenskej hymny mnohých mužov ani len nenapadlo dať si dole z hlavy čiapku, čo môj syn spravil automaticky. No a navyše mnohí sa počas hymny bavili. Ani pri zvukoch hymny nestíchli ich hlučné rozhovory. Aspoňže sa postavili.

„Športové vzory“

Zostanem ešte chvíľu pri športe. Sledujete športové prenosy? Ak áno, určite si všimnete ako športovci rôznych krajín a národov s oduševnením spievajú hymnu svojho štátu. Ak však vidím našich najmä hokejistov

a futbalistov, tak veľa spevákov nenájdem. Vzory pre slovenskú mládež ledva pri hymne otvorila ústa. Aký to bol rozdiel vidieť z plného hrdla a zo srdca spievať slovenskú štátnu hymnu po víťazstve na zimných olympijských hrách v kanadskom Vancouveri slovenskú biatlonistku ruského pôvodu Anastasiu Kuzminovú. Tá pred tromi rokmi ešte zrejme ani nevedela, že Slovensko existuje a dnes venuje svoje úspechy ľuďom žijúcim na Slovensku a nebojácne spieva slovenskú hymnu. A ešte jeden príklad. Pred niekoľkými dňami mi volal kolega a kamarát, korešpondent Českého rozhlasu z Bratislavy Ľuboš Smatana, či mi môže položiť anketovú otázku. Nemal som s tým problém, ankety mám rád. Vrávi mi, aby som si všetko dobre premyslel a potom na mňa vyhrli: „Povedz mi slová druhej slohy slovenskej hymny.“ Zarazil sa, keď som mu ich bez váhania zarecitoval aj s otázkou, či mám pokračovať aj ďalej. Následne mi vraví: „Robil som si prieskum medzi slovenskými novinármi, ako ovládajú text slovenskej hymny.“

Z jedenástich vedeli šiesti. Z toho dvaja boli českej národnosti.“ K tomu netreba komentár.

Prečo to všetko spomínam? Nie preto, aby som sa chváľil, ale asi ste pochopili, že v súvislosti s nedávno parlamentom prijatým zákonom na podporu vlastenectva, ktorý predložili poslanci Slovenskej národnej strany (SNS). Ale môže Slovákov a príslušníkov národnostných menšín, ktorí žijú na Slovensku, donútiť k láske ku krajine zákon? Môže našich športovcov donútiť spievať hymnu zákon? Môže chlapov prinútiť k úcte pri tónoch slovenskej hymny zákon? Nie, nemôže. Spomínam si totiž ako sme sa učili na základnej škole z donútenia text hymny Sovietskeho zväzu. Sám som k nej mal aj taký prístup. Z prvého školskeho som dostal päťku a na ďalší týždeň som si to opravil na štvorku.

Výchova v rodine

Prvoradú úlohu výchovy lásky k vlasti a národu má výchova v rodine. Darmo budeme prikazovať niekomu, aby sa naspamäť driloval na hodinách dejepisu o pamätihodnostiach Slovenska, keď v živote nebol na Devíne, alebo nikdy nenavštívil jaskyňu Driny, ktorá je len pár kilometrov od Bratislavy. Zbytočne niekomu budeme hovoriť o Vysokých Tatrách a Kriváni, ak ani raz naň nevyšliapal. Ak toto chýba deťom v rodine, ešte môže ako tak diery zaplátať škola. Veď boli to práve mnohí oduševnení učitelia, ktorí v minulosti držali slovenský národ pri živote. Dnes im môže byť

príkladom napríklad aj cirkevná škola v Ružinove a to Spojená škola svätého Vincenta de Paul, ktorá umožnila sledovať žiakom v telocvični zápasy slovenských hokejistov na olympijskom turnaji. V skorých ranných hodinách prišli do školy nie desiatky, ale stovky žiakov v dresoch s dvojkrížom na hrudi a so slovenskými zástavami. V týchto chvíľach, a žiaci si to ani neuvedomovali, sa tvorí vzťah, akým je vlastenectvo. No napriek tomuto všetkému si myslím, že na Slovensku zákon na podporu vlastenectva je potrebný. Môžeme sa sporiť, či mal byť predložený teraz, teda tesne pred parlamentnými voľbami. Potrebnosť takéhoto zákona vyplýva z reality, ktorú zažívame. Ak pri výchove k vlastenectvu či patriotizmu zlyhá rodina i škola, potom potrebujeme iný nástroj, ktorým sa dokážeme k cieľu dopracovať.

Zákon je potrebný

V tomto prípade ním môže byť práve legislatívna norma, ktorá taxatívne vymedzí povinnosti usporiadateľov športových či kultúrnych podujatí, či vedenia škôl. Chce mi azda niekto nahovoriť, že zástavy v triede sú problém. Áno, viem si predstaviť ako sa budú tváriť pubertiaci pri znení hymny, ale nemyslím si, že by s tým mali problém deti na prvom stupni základných škôl. Ak si na to zvykneme, o niekoľko rokov to nebude prekážať ani pubertiakom. Problém vôbec nie je v hymne či vlajke alebo preambule. Problémom sú naše holubičie povahy.

Radovan PAVLÍK

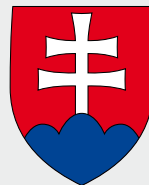
Štátna vlajka

Oficiálne bola zavedená 1. januára 1993, ale pochádza z roku 1848. Biely, modrý a červený vodorovný pruh nachádzame aj na ruskej alebo slovinskej zástave. Sú známe ako panslovanské farby. Štátna vlajka sa vztyčuje na vlajkovom stožiar. Štátna zástava je odvodená od štátnej vlajky. Je vždy pevne spojená so žrťou alebo priechnym rahnom.

Štátny znak

Symbolom Slovenska sa stal prvý raz v revolučných rokoch 1848 – 1849. Trojvršie symbolizuje tri karpatské pohoria Tatry, Fatru a Mátru (v súčasnosti leží v Maďarsku). Dvojkrížom sa Slovensko hlási ku kresťanstvu a zároveň k tradícii sv. Cyrila a Metoda, ktorí sem v období Veľkej Moravy (v 9. storočí) priniesli kresťanstvo.

Opakovanie – matka múdrosti

Čo deti pri učení vyrušuje...

Dcéra Kristínka má problém, a to asi od 3. ročníka základnej školy a v súčasnosti navštevuje 7. ročník. Po zistení problémov sme boli u špeciálneho pedagóga a psychológa na vyšetrení, kde bol záver: malá sústredenost', krátkodobá pamäť, hyperaktivita, dysgrafia, dyslexia. Odvtedy sa pri učení trápime. Keď sa učí napríklad dejepis, alebo zemepis, má potrebu hneď sa dať vyskúšať, lebo to zabudne. Platíme jej doučovanie zo slovenského jazyka, problém je však v tom, že má nechúť k učeniu. Je možné jej ešte nejaku pomôcť a uľahčiť jej učenie? (A.M.)

– Hovorí sa, že nikdy nie je neskoro. A aj v tomto prípade to platí. Je výborné, že jej pomáhate a snažíte sa byť pre ňu oporou a hľadáte rôzne spôsoby ako jej pomôcť. Možno jej v škole pomôžu všetky diagnózy, ktoré ste vymenovali. Pedagógovia na to berú ohľad, je však veľmi dôležité hovoriť s nimi o tom. Pomôžu jej však aj v reálnom živote? Čo sa týka vybraných slov. Je dobre, ak ich vie vymenovať. To však nestačí na to, aby ich vedela používať správne. Rozumie všetkým vybraným slovám? Rozumie vôbec, prečo sú vybrané a čo to znamená obojaká spoluhláska? A ešte jeden stupeň späť. Rozumie tomu, čo je to spoluhláska? Z mojich skúseností viem, že to vždy treba skontrolovať. Pri vybraných slovách je ďalej dôležité, aby porozumela každému slovu, vedela čo to slovo znamená. Snažte sa jej slová objasniť a naučte ju pracovať so slovníkom slovenského jazyka. Slovu rozumie vtedy, keď vie na slovo vytvoriť vetu. Vtedy ho vie používať, pozná ho a rozumie mu. Pri

predmetoch ako sú dejepis a zemepis, sú veľmi dôležité súvislosti a naozajstné porozumenie. Hlavne dejepis deťom nedáva žiadne praktické použitie, nerozumejú, prečo sa to učí. Deti žijú prítomným okamihom. Ak nerozumejú, ide potom o biffovanie, ktoré zvládne niekto lepšie a niekto horšie. Je výborné, že spravila pokrok a niektoré veci sa už zlepšili. Znamená to, že vytrvalosťou a častým opakovaním, sa dajú veci zlepšiť. Povedzte jej to. Všímajte si aj maličké zlepšenia a hovorte jej o nich, aby vedela, že ste si to všimli i vy. V prvých ročníkoch v škole toľko razy zlyhala, nie preto, že by bola hlúpa, ale preto, že potrebovala iný spôsob vysvetlenia, možno o 5 minút viac času. To spôsobuje nechúť k učeniu, má strach, že zasa neporozumie a zlyhá znova. To by sa nikomu z nás nepáčilo. Potrebuje mať pocit, že jej rozumiete. Rozprávajte sa s ňou o tom. Pre ňu je dôležité nájsť odpoveď na to, prečo by to mala chcieť zvládnuť. Pomôžte jej v tom.

Mám dve deti, dvojčičky, chlapca a dievča. Majú sedem rokov a obe majú diagnózu detská mozgová obrna, sú chodiačie. V škole majú problémy s učením. Čo je pre ne vhodné, aby napredovali? (Ž.K.)

– Myslím, že by bolo pre Vás veľmi užitočné vedieť, čo deti pri štúdiu zastavuje a zdržiava na jednom mieste, takže následne nerobia pokrok v učení a ako sa to dá zvládnuť. Potom budete vedieť, kde môžu mať Vaše deti problém a následne ho vedieť odstrániť. Určite je potrebné veľa vytrvalosti a opakovania. Nedať sa znechutiť, ak sa to nevyvíja a nenapreduje podľa Vás, naopak, opakovať, opakovat' a vytrvať. Výsledok sa určite dostaví.

Zlatica SCHMIDTOVÁ
Študijné centrum Basic
Foto: Študijné centrum Basic

Učíme sa učiť sa

Schopnosť kvalitne sa učiť je prostriedkom k úspechu

Je prekvapujúce, koľko ľudí, ktorí hovoria, že sa nevedia učiť, sa dokáže prelúskkať cez Pravidlá cestnej premávky – čo teda nie je najvzrušujúcejšia kniha na svete, keď chcú urobiť test, aby dostali vodičský preukaz a sadli si za volant. To znamená, že ide iba o výhovorku?

Učenie sa ako sa učiť je zručnosťou do života. Nejde o niečo, čo potrebujete v škole a čo sa po jej skončení stane zbytočným. Vo svete rýchlych zmien a pokroku je schopnosť stále sa učiť, odnaučiť a znova sa učiť rozhodujúca, aby ste boli úspešní. Schopnosť učiť sa je možno tým najsprávnejším prostriedkom, ktorý môžete získať ako „kľúč k úspechu“.

Ako čítať

Byť dobrým študentom znamená, že máte schopnosť tvorivo riešiť akýkoľvek problém, ktorý sa vám postaví do cesty a možnosť slobodne sa venovať akejkoľvek oblasti záujmu vo svojom živote. A naopak, ak nie ste schopní učiť sa, ste bezradní, frustrovaní a bezmocní. Tak ak si chcete spraviť maturitu, naprogramovať počítač, zaspievať pesničku alebo postaviť čl, čítajte ďalej. Na začiatok si pozrite stránku s obsahom a oboznámte sa s názvami kapitol. Potom si prelistuj-

nia alebo ste ich predtým vynechali. Kniha nebola vydaná ako jednorazový materiál, ako býva napríklad román, jej cieľom je pomáhať na „cestu získavania vedomostí“.

Rýchle čítanie

Kým začnete materiál prijímať do hlbok, nájdite si čas na rýchle prečítanie informácií, ktoré sa pokúšate naučiť. Takže napríklad pri knihe:

- začnite čítaním názvov kapitol,
- preleťte po stránkach a pozrite si text (zlava doprava a zhora dolu) od začiatku do konca,
- rovnaký proces zopakujte smerom od konca na začiatok knihy,
- do častí, ktoré sa vám zdajú relevantné, si prilepte päť alebo šesť záložiek (pamätajte, že v tejto fáze bude dôležitých iba niekoľko vecí – predstavte si, že sa pozeráte na veľký bufet s jedlom a snažíte sa vybrať si chutný tanier.

Obal knihy, ktorá je predmetom súťaže.

te celú knihu, pristavte sa na stránkach, ktoré upútajú vašu pozornosť (tomu hovoríme „preskakovanie“). Následne si príležitostne prečítajte kapitoly, pričom jednej kapitole by ste nemali venovať viac ako päť minút (to je „rýchle čítanie“). Týmto cvičením si označíte oblasti, ktoré vás zaujímajú a poskytnú vám „všeobecné informácie“ o čom kniha je. Nakoniec sa vráťte k oblastiam, ktoré vás skutočne zaujímajú, prečítajte si ich dôsledne a pokúste sa nacvičiť niektoré techniky (čomu sa hovorí „získavanie materiálu“). Možno sa vám bude zdať užitočné vrátiť sa ku konkrétnym témam alebo si opakovane prečítať témy, ktoré ste si už prečítali v rámci rýchleho čítania.

Súťaž

V rámci tejto odbornej poradne sme pre čitateľov Ružinovského ECHA pripravili súťaž o získanie knihy Učíme sa učiť sa z edície Vreckové knihy, ktorú v roku 2008 vydala spoločnosť Hemisféry s.r.o., so sídlom na Seberínho 1 v Ružinove, Bratislava 821 03, tel.: 02/5341 8776, www.hemisfery.sk. Ak správne odpoviete na otázku: **Aký je prvý krok podľa rád z nášho článku pri rýchлом čítaní knihy?**, a odpoveď pošlite na adresu: Redakcia Ružinovské ECHO, Mgr. M. Smolec, Mierová 27, 827 05 Bratislava. Traja vyžrebovaní získajú uvedenú knihu.

(red)

Malé rady na veľké problémy

Atopický ekzém je chronické zápalové ochorenie kože, ktoré sa začína v útlom detstve a striedavých fázach zhoršovania viackrát do roka sa prejavuje počas celého života.

Štatistiky uvádzajú, že v krajinách EÚ trpí týmto ochorením 30 % detí a 10 % dospelých. Intenzívne svrbenie, zápal kože a estetické hendikepy vplyvajú na kvalitu života pacientov a ich blízkych. Nebezpečenstvo ochorenia je v tom, že môže prejsť do astmy alebo alergickej nádchy. Súčasne liečba sa nedávno rozšírila o masť, ktorá pôsobí ako imunomodulátor. Pacientov určite poteší informácia, že masť sa používa permanentne, nielen v akútnych štádiách, čím je možné im predísť. Príplatok za jedno balenie je minimálny, problém je zatiaľ v tom, že je limitovaný vekom 35 rokov. Potom si pacienti hradia jeho plnú cenu.

Riziko oddiali kontrola

Slovenskí kardiológovia permanentne upozorňujú na skutočnosť, že vysoký počet úmrtí na Slovensku, až 55 %, spôsobujú srdcovo-cievne ochorenia. Prevencia si vyžaduje informovanosť a vysoký stupeň uvedomenia občanov, ktorí ešte ani nevedia, že sú potenciálnymi pacientmi. Rizikové faktory sú totiž tichými spoločníkmi a dlhodobo zostávajú nepovšimnuté. Sú to: vysoký krvný tlak, zvýšená hladina cholesterolu, cukrovka, obezita, stres, nedostatok pohybu, nadmerné solenie a iné. Najnebezpečnejší je vysoký krvný tlak, ktorý treba neustále kontrolovať. Koncom roka 2009 bola schválená nová liečba prípravkom, ktorý kardiológovia považujú za významný

pokrok v prevencii najneželejšieho dôsledku tohto ochorenia. Pre všetkých, ktorí sa zaujímajú o svoje zdravie, Slovenská nadácia srdca a Slovenská liga proti hypertenzii pripravili projekt DOBRÉ ZDRAVIE. Na www.dobrezdravie.sk si každý po zadaní základných údajov môže zistiť riziko kardiovaskulárneho ochorenia. Po zistení vyššieho rizika treba vyhľadať odborníka – špecialistu, ktorý určí ďalšiu liečbu.

Nielen päťdesiatka robí mužom starosti

S pribúdajúcimi rokmi u väčšiny ľudí nastávajú rozličné zdravotné problémy. Tie, ktoré by sa dali nazvať zákonitými, spôsobuje úbytok hormónov. Doposiaľ sa o ľudovo nazývanom prechode u mužov veľa nehovorilo. Odborne sa nazýva andropauza. Jej typickými prejavmi sú znížená erekcia, únava, zvýšenie hmotnosti, zníženie svalovej hmoty, ale aj závažnejšie, a to zníženie objemu kostnej hmoty a vznik malígnych a benígnych nádorov urogenitálneho systému. Urológovia a sexuológovia zdôrazňujú, že fenomén úbytku testosterónu ako príčiny andropauzy u mužov netreba podceňovať, i keď u každého má individuálny priebeh. K poklesu hormónu prichádza už v 30 roku života. Pri prvých somatických alebo psychických príznakoch odporúčajú vyšetrenie jeho hladiny v krvi. So substitučnou liečbou testosterónu sú dobré skúsenosti.

(wik)

Pozor na prečerpanie limitu

V dnešnej spoločnosti, ktorá dostala prívlastok informačná a komunikačná, majú rady aj podoba informácií. Modernými technológiami sa šíria nielen rýchlo, ale je ich veľké množstvo. Treba sa naučiť s nimi narábať a vyberať si iba objektívne, ktoré poučia a usmernia pri danom probléme.

Pán P.G. koncom roka z ročného výpisu účtu z peňažného ústavu zistil, že mu niekto z neho vybral väčšiu sumu peňazí ako tam mal, pretože mu tam prichádzal dôchodok. Prípad nás zaujal, overili sme si všetky skutočnosti a prišli sme k záveru, že práve tie sú poučnou informáciou pre spotrebiteľov, ktorí sa nedôsledne oboznámia s podmienkami zmluvy s tou – ktorou bankou. Povedané inak – upozorníme na to, čo by mal vedieť zručný spotrebiteľ.

– Pri otvorení účtu v banke je potrebné si zistiť poplatky, ktoré sú s ním spojené, teda oboznámiť sa s obchodnými podmienkami banky. Tie má každá banka iné, treba si vybrať produkt, ktorý pri peňažnom účte spotrebiteľovi vyhovuje. Ako sme zistili, všetky banky vo svojich podmienkach majú službu – limit voľného prečerpania. Ten sa mu na jeho účte banky navrhne, keď splní stanovené obchodné podmienky. Oboznámenie sa s nimi potvrdí spotrebiteľ podpisom na zmluve s bankou pri otvorení účtu. A práve tu nastal problém pána P.G. Pri uzatvorení zmluvy si nevšimol ustanovenie o limite voľného prečerpania. Keď mu na účte pribudli peniažky, automaticky mu ho banka pridela. A práve tento objem peňazí, mu niekto vybral z bankomatu (kartu nestratil, mal ju stále doma), čo sa, samozrejme, rieši samostatnou reklamáciou. Tú však podal s niektorým

komesačným odstupom, pretože si o spoplatňované mesačné výpisy z účtu nepožiadala. Komplikovanej situácii sa dalo predísť, ak by si spotrebiteľ vybral z bankomatu potvrdenky o výbere (sú bez poplatku), a samozrejme, počas roka si ich odkladal. Ak by mal informáciu o limite voľného prečerpania, mohol sa rozhodnúť o jeho zrušení. A na marginálny limit voľného prečerpania ešte jedno upozornenie – prakticky ide o pôžičku, ktorá sa banke spláca aj s úrokmi, preto je k nemu treba pristupovať opatrne. A príslovečnej opatrnosti nie pri uzatvorení zmluvy s bankou nikdy dosť. Dvojnásobne to platí pre spotrebiteľov v seniorskom veku, ktorí nekomunikujú s bankou prostredníctvom Internet bankingu, takže si každú informáciu o zmene na účte kontrolujú iba z jeho výpisu. Potom šetrenie na poplatkoch za ich príjem v mesačnej periodicite od 1. 12. 2009 už odpadá, pretože týmto dňom nadobudol účinnosť Zákon o platobných službách, ktorý stanovil bankám povinnosť poskytovať mesačný výpis účtu bezplatne. Odporúčame využiť službu zasielania notificačných SMS správ, prípadne e-mailov, ktorými bude spotrebiteľ informovaný o každej transakcii, prípadne o vybraných transakciách (napríklad platby kartou, platby nad stanovenú sumu, nezrealizované platby a podobne), prakticky okamžite.

(wik)

REKREÁCIA – DUDINCE

Miestny úrad Bratislava – Ružinov, Mierová 21, organizuje rehabilitačný pobyt pre nepracujúcich seniorov-dôchodcov z Ružinova v dňoch: I. turnus 12. 4. - 18. 4. 2010 a II. turnus 18. 4. - 24. 4. 2010 v Dudinciach.

Účastník rekreácie zaplatí účastnícky poplatok vo výške 150 € do 6. apríla 2010 v pokladnici na miestnom úrade na Mierovej 21.

Odchod autobusu je od Miestneho úradu Bratislava – Ružinov (z parkoviska):

I. turnus: dňa 12. 4. 2010 o 11.00 hod.

II. turnus: dňa 18. 4. 2010 o 11.00 hod.

Účastník zájazdu musí mať pri nástupe na pobyt kartičku zdravotného poistenia.

V cene pobytu je ubytovanie, plná penzia, vstupná lekárska prehliadka, procedúry, kúpeľný poplatok a doprava.

Prihlasovanie je od 22. marca 2010 na miestnom úrade na Mierovej 21, na referáte sociálnej politiky, na prízemí číslo dverí 10. Pri prihlasovaní je potrebné predložiť občiansky preukaz a potvrdenie o poberaní starobného dôchodku.

PO: 8.00-12.00 / 13.00-15.00

UT: 8.00-12.00 / 13.00-15.00

ST: 8.00-12.00 / 13.00-15.00

ŠT: 8.00-12.00 / -

O pobyte a prihlasovaní sa môžete informovať na tel. č. 02/48284285

Výrok: F. Téver	ZNAČKA KILOJOULE	FRANCÚZ. ČLEN	KORALOVÝ OSTROV	OKRASNÝ VTÁK	KONTROL. KOMISIA (SKR.)	NÁČELNÍK KOZÁKOV	OKA, NLD, LITAS, APADA, PLA, ČEK	KYPRIL PLUHOME	DETSKÝ POZDRAV	MPZ ÁUT ISLANDU	ÁZJUSKÝ ŠTÁT		2. ČASŤ TAJNÍČKY	OTÁČAL
POHYBLIVÁ PLÔŠKA NA ZATVÁ- RANIE							OPOJIL ALKOHOLOM HLAVNÉ JEDLO					KNOCK OUT (SKR.)		
3. ČASŤ TAJNÍČKY												ZNAČKA TERBIA BLŮD		
	SNEMOVŇA	OLYMPIUS. VÝBOR 4. ČASŤ TAJNÍČKY			ŤAVÍ PLÁŠŤ DRAVÝ VTÁK				OPLAN ODBOR TECHNIC. KONTROLY					
SLOVENS. NÁRODNÁ LIGA (SKR.)				METLA NA VYMETANIE ČASŤ CESTY						ŽENSKÉ MENO HRDINA (KNIŽ.)				
SLOVESNÝ ZÁPOR			ADMINISTR. ORGÁN MYŠLIENKA					MPZ ÁUT TURECKA SVETADIEL			CITOSLOV. ÚDERU ZAČIATKY DNÍ			
VYNÁLEZCA ŽIAROVKY							PLOŠNÁ MIERA GIT					TU MÁŠ LEBO (BÁS.)		
MAKETA						ZNAČKA TÚLIA PRIMÁT			ELEKTRIC. VODIČ NEDARUJE					
	ŠEK (RUS.) POHOVKA (ZASTAR.)				OSUDOVÉ ZNAMENIE KOMBINÉZA					ČASŤ TVÁRE UKAZOVAC. ZÁMENO				STAVEBNÝ DIELEC
RUSKÁ RIEKA				SPEVOHRA RIEČNA RYBA								ZNAČKA KILOPONDU PRIŠÍVALO ZÁPLATY		
UKAZOVAC. ZÁMENO			ZNAČKA ABVOLTU KÓD ETIÓPIE			POBREŽNÁ PLÁŽ LITOVSKÉ PLATIDLO					KATALÁNS. SPISO- VATEĽ SPOJKA			
STRATIL REČ							AKÁ (HOVOR.) TAM			MUŽSKÉ MENO ŠPATNOSŤ				
STREDO- ŠKOLSKÁ SKÚŠKA									PRELOMI SKLADÁ V ISTOM PORIADKU					
A PODOBNE (SKR.)			POMOC ATLETICKÉ NÁČINIE					ODLETEL ZVETRANÝ ÚLOMOK HORNINY						
KÓD HO- LANDSKA				POPEVOK STROMO- RADIE			ZAHNUTÝ KLINEC HRIADEĽ						MRAVOUKA	PLESAL (EXPR.)
	NOT IN AC- TION (SKR.) VEĽKÁ MIESTNOSŤ				HL. MESTO J. KÓREJ ZVÁZOK RAŽDIA					MASTNÁ TEKUTINA ÚLOHA HERCA				
STRUČNE, VYJADRENÁ ZÁSADA						FILMOVA HVIEZDA ADELA (DOM.)					OTÍLIA (DOM.) VEĽKÉ POLE			
PRIESKUM VEREJNEJ MIENKY							MODLA RÍMSKYCH 499					INFORMAČ. SYSTÉM SKRATKA STARŠIEHO		
RÍMSKYCH 51			1. ČASŤ TAJNÍČKY											
AD ACTA (SKR.)			SÁLA PERZSKÉHO PALÁCA						MUŽSKÉ MENO					

HC Slovan suverénne do play-off

Hokejoví fanúšikovia z Ružinova sa dočkali

TRÁVNÍKY – Na ľade zimného štadióna Vladimíra Dzurillu sa totiž budú odohrávať tie najlepšie zápasy sezóny. HC Slovan, ktorý momentálne využíva na svoje domáce zápasy práve ružinovský štadión, totiž postúpil do play-off.

Na ružinovskom štadióne sa v základnej časti odohralo 23 zápasov našej najvyššej hokejovej ligy. Slovanisti sa doma v prevažnej väčšine tešili z víťazstva. Slovanistom určite veľmi pomohla aj pred rokom skolaudovaná hala, ktorá je priamo prepojená so starým štadió-

nom. Tú využívali hokejisti najmä na tréningy. To je asi snom každého jedného Ružinovčana, ktorý pravidelne navštevoval domáce zápasy Slovana. Aj keď treba podotknúť, že nie vždy sa štadión zaplnil do posledného miesta. Čo je možno trochu prekvapujúce, keďže kapacita ruži-

novského štadióna je iba 3 380 miest. Na porovnanie, štadión Ondreja Nepelu, ktorý momentálne prechádza rekonštrukciou pred blížiacim sa hokejovým šampionátom v roku 2011, ktorý sa bude konať v Bratislave a v Košiciach, mal kapacitu vyše 8 300 miest. Nikto však

nepochybuje o tom, že na zápasy play-off sa hokejový stánok určite zaplní.

A ak by sa Slovanistom podarilo sezónu aj vyhrať, takýto úspech by sa bezpochyby zapísal do histórie zimného štadióna Vladimíra Dzurillu.

(kk)

БОЛЬШОЙ ТИП ВЕТ
ЛЮДЯМ ИЗ РУЖИНОВА
Plušenko
Slovan

Aktuálne druhý najlepší krasokorčuliar sveta a tak trochu kontroverzný ruský športovec Jevgenij Plušenko ešte predtým, ako získal striebornú medailu na Zimných olympijských hrách vo Vancouveri, si odskočil na Slovensko. Ako už niekoľkokrát povedal, Ružinov má rád. Vystupoval aj na ružinovskom zimnom štadióne Vladimíra Dzurillu. Preto nemal problém napísať Ružinovčanom svoj odkaz.

Foto: SITA

Valentínsky turnaj v boccii

Postihnutí najviac potrebujú našu lásku

TRÁVNÍKY – V polovici februára 2010 naša agilná Organizácia muskulárnych dystrofiíkov v Slovenskej republike prostredníctvom svojho športového klubu Boccian zorganizovala pre tých najťažšie postihnutých ľudí pohybujúcich sa na vozíčkoch Celoslovenský valentínsky bodovaný turnaj v boccii v kategórii BC 3 jednotlivcov a párov.

Celodenný turnaj sa uskutočnil v priestoroch Špeciálnej základnej školy s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským na Nevädzovej ulici. Zo súboja každý s každým v kategórii jednotlivcov vzišiel víťaz turnaja, Alena Hradňanská. Na druhom mieste skončil František Fábry (obaja ŠK OMD Boccian Bratislava) sa na treťom Martin Švaňa z ŠK ALTIUS Bratislava. Páry vyhrala dvojica Alena Hradňan-

ská a Rudolf Krajčír (ŠK OMD Boccian Bratislava) pred dvojicou Martin Švaňa, Albín Zhuri (ŠK Altius). Na treťom mieste skončila dvojica Mária Smolková, Luba Škvarnová (Klub OMD Farfalletta Žilina). Na záver od usporiadateľov turnaja všetci zúčastnení hráči dostali pre krásne srdiečka lásky k sviatku svätého Valentína, pretože oni sú naozaj tí, ktorí našu lásku potrebujú najviac.

(j)

Rudolf Krajčír v popredí, za ním František Fábry.

Slovensko má tri medaily

K slovenskému úspechu pomohli aj Ružinovčania

Slovensko sa môže popýšiť troma medailami zo zimných olympijských hier (ZOH) v kanadskom Vancouveri. Je to historicky výkon. Prvú striebornú medailu zo zimných hier v samostatnej histórii Slovenska získal pred štyrmi rokmi snoubordista R. Židek. Teraz sme získali jednu zlatú, striebornú i bronzovú. Najväčší úspech žala naturalizovaná Slovenka z Ruska Anastasia Kuzminová v ženskom biatlone. Nádherné si počínali aj slovenskí hokejisti. V najsledovnejšom turnaji na hrách získali 4. miesto.

Radosť z bronzovej medaily Pavla Hurajta.

Slovenského diváka najviac potešili súťaže v ženskom i mužskom biatlone. Slovensko presvedčilo, že patrí medzi svetovú špičku tohto rozmáhajúceho sa športu. Hneď v prvý deň olympiády sa presadila biatlonistka A. Kuzminová, ktorá v pretekoch na 7,5 km získala historicky prvú zlatú medailu pre Slovensko.

Všetky kovy pre biatlon

Následne v stíhacích pretekoch skončila strieborná. Neuveriteľný nástup v prvých dňoch hier. Naturalizovaná Ruska preslávila Slovensko ako nik iný na ZOH. Slovenskí diváci sa začali tešiť na jej ďalšie vystúpenia. Napriek tomu, že už nevystúpila na stupne víťazov, vždy reprezentovala slovenský národ so čťou a vytrvalosťou. Hlavne, keď s horúčkou nastúpila do slovenskej štafety na 4x 6 kilometrov. Bez nej by tréneri nemohli štafetu zložiť. Jej obetavosť nám priniesla 13 miesto. A. Kuzminová sa však vždy zaradila medzi špičku tohto náročného športu. Z jej prístupu a hrdosti reprezentovať Slovensko by si mali brať príklad mnohí slovenskí športovci, z ktorých médiá robia hviezdy skôr ako niečo dosiahnu. V medailových šľapajach A. Kuzminovej pokračoval aj dlhoročný reprezentant Slovenska v biatlone Pavol Hurajt. Po 7. mieste v šprinte na 10 km a 5. mieste vo vytrvalostnom behu na 20 km, vystúpil na bronzový stupienok v pretekoch s hromadným štartom na

15 km. Nádherný úspech športovca, ktorý s biatlonom začínal, lebo bol nezamestnaný a dlhodobo sa nevedel medzi elitou presadiť. Na ZOH vo Vancouveri Slovensko najviac preslávil práve biatlon.

Hokejisti na koni

Pred olympiádou málokto zo Slovákov veril, že prestarnutý káder trénera Jána Filca, ktorý žije v Ružinove, a po posledných prepadoch na majstrovstvách sveta, získajú napokon slovenskí hokejisti výborné štvrté miesto. Mohli sme byť tretí. Boj o bronzovú medailu sme mali dobre rozohraný a po 2. tretine sme vyhrávali 3:1. Po chybách, zbytočných vylúčeníach a diskutabilných rozhodnutiach rozhodcov sme vedenie stratili a napokon prehrali 3:5. Je to pekné umiestnenie. Odchádzajúca generácia slovenského hokeja si to určite za dlhé roky reprezentácie nášho národa zaslúžila. Jednou z najvýraznejších osôb celého tímu bol brankár Jaroslav Halák – odchovanec ružinovského hokeja. Okrem svojich výborných zásahov sa prezentoval aj brankárskou prílbou, na ktorej si dal zvečniť fotografiu najlepšieho hokejového brankára v histórii Slovenska Vladimíra Dzurillu a zbojníka Jánošíka. „Obaja spravili pre Slovenska veľa, a tak som sa rozhodol, že si ich tam dám. Aspoň mi trochu pripomínajú domov,“ napísal reakciu hviezdy Montreal Canadiens portál sport.pravda.sk. Vďaka nemu Slováci

dosiahli tento veľkolepý úspech. Hokejovým fanúšikom nemusíme pripomínať, že ružinovský zimný štadión, kde momentálne úspešne hrá sezónu Slovan Bratislava, nesie meno Vladimíra Dzurillu.

Ružinovčania na ZOH

Hokejový brankár J. Halák začínal hokejbalom v Petržalke. Portál sport.pravda.sk citoval mládežníckeho trénera M. Sitára: „Jara sme stiahli na hokej z hokejbalu. V Petržalke sme s Jánom Záhradníčkom sledovali medzi činžiakmi hokejbalový zápas. Hľadáme nádeje. V bránke

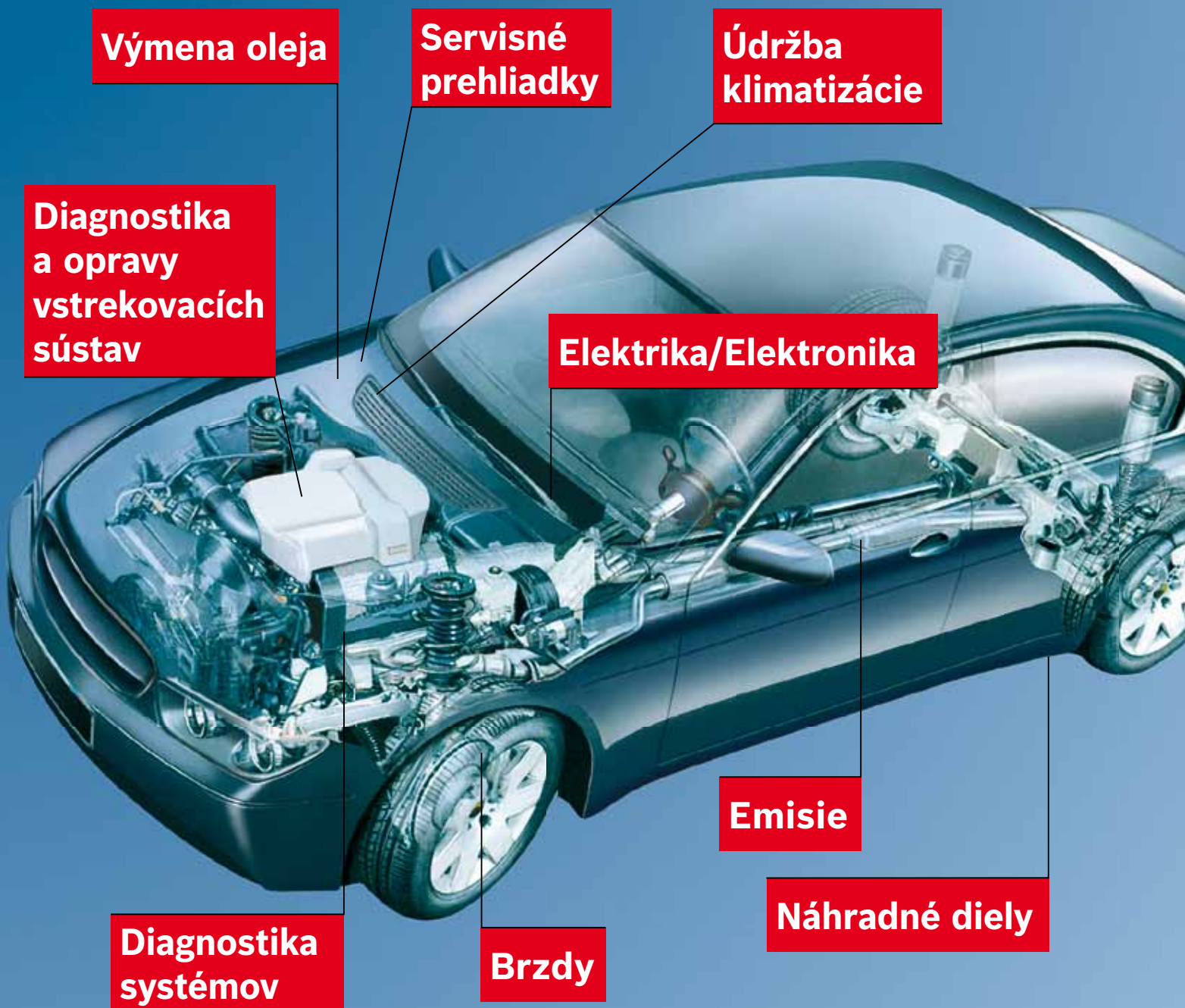
nás zaujal šikovný žiačik – vtedy bol tuším štvrták na základnej škole. Na pohyboch sme videli, že v tom chlapcovi niečo je. Oslovil som ho, či by neprišiel na hokejový tréning na ružinovský štadión. Ponuku prijal. Na ľade som naňho vystrelil pár pukov: na pravý a ľavý betón, lapačku a vyrážačku. Reagoval prirodzene, dal sa v ňom využiť talent. Ponúkli sme ho prípravke bratislavskej Bezky. Odtiaľ sa neskôr vrátil k nám, za ružinovský dorast odchytal v extralige dve sezóny.“ Ružinovčanom je i tréner hokejistov Ján Filc. Mladá reprezentantka v krasokorčuľovaní Ivana Reitmayerová síce pochádza z Košíc, ale na ružinovskom štadióne sa na olympiádu pripravovala. Žiaľ, zaradila sa medzi slovenských športovcov, ktorí sa nepresadili. Do finále nepostúpila. Má však len 17 rokov a jej účasť na ZOH je povinným zbieraním skúsenosti každého profesionála. Slovensko na olympiáde nesklamalo, práve naopak milo prekvapilo. V medailovej bilancii sme získali 17. miesto. A k tomuto komplexného úspechu výrazne prispeli aj priamo Ružinovčania, alebo športovci využívajúci ružinovský zimný štadión.

(ms)

Foto: internet,
hurajt.szm.com

Ivana Reitmayerová na olympiáde.

... opravy, údržba, servis.

- Diagnostika a opravy vstrekovacích sústav dieselových motorov všetkých značiek
- Opravy vstrekovacích čerpadiel
- **NOVINKA!** Test a opravy vstrekovačov Common rail
- Autoservis pre všetky značky vozidiel
- Servis a údržba vozidiel, aj v záruke
- Inšpekčné prehliadky
- Sezónne kontroly vozidiel
- Moderná diagnostika závad
- Mechanické práce (tlmiče, spojky, výfuky, pneu, ...)
- Opravy autoelektriky a vstrekovania paliva
- Opravy brzdových systémov, klimatizácií vozidiel

ROSCH s.r.o.

Mierová 135, 821 05 Bratislava

Tel: 02/455 211 94, mob: 0905/518 356

www.rosch-bosch.sk

Otváracie hodiny: Pondelok – Piatok
od 8:00 do 16:30 hod

BOSCH

Diesel Service

DOM KULTÚRY RUŽINOV

Ružinovská 28, Bratislava, tel.: 43 33 05 23

Programové oddelenie: ☎++421-2/433 30 281

Prenájmy: Ing. Viera Doričová ☎++421-2/434 10 071

mobil: 0908 860 205, privát 02 / 623 11 551

Kurzy: ☎++421-2/433 30 281

Dopravné spojenie: EL 9, 8, 14, BUS 78, 96, 86, 50, parkovisko pre osobné autá

- 8. 4. štvrtok 17. 00 h**
RUŽINOVSKÁ TANČIAREŇ
- zábavné tanečné stretnutie staršej a strednej generácie, VS
- 9. – 15. 4. 9. 00 – 18. 00 h**
VÝSTAVA KVETOV
- 11. 4. nedeľa 10. 30 h**
NEDEĽNÉ ROZPRÁVKOVÉ DOPOLUDNIE
HUGO, FRIGO, BUBLINA, Divadlo LUDUS
- 14. 4. streda 13. 00 h**
DIALÓGY
- protidrogové fórum pre žiakov ZŠ
- 14. 4. streda 14. 00 h**
DETI A FILM
- premietanie pre žiakov ZŠ
- 14. 4. streda 14. 30 h**
AKADÉMIA TRETIETIEHO VEKU
RAKOVINA
- prednáška MUDr. Anna Novomestská
- 15. 4. štvrtok 19. 00 h**
RYBA V TROJKE
Réžia: P. Mikulík Hudba: B. Kostka
Hrajú: J. Vajda, Z. Studenková, Z. Kocúriková a M. Kráľovičová
- 16. 4. piatok 17. 00 h**
RUŽINOVSKÁ TANČIAREŇ
- zábavné tanečné stretnutie staršej a strednej generácie, VS
- 17. – 18. 4. sobota – nedeľa 9. 00 h**
DNI ZDRAVIA
- 14. ročník festivalu zdravia
- 19. 4. pondelok 14. 00 h**
DEŇ ZEME
- environmentálne podujatie pre deti ZŠ
- 21. 4. streda 13. 00 h**
DIALÓGY
- protidrogové fórum pre žiakov ZŠ
- 22. 4. štvrtok 19. 00 h**
DOMÁCE VÄZENIE
Tragikomédia v dvoch dejstvách, Autor: Neil Simon
Réžia: J. Nvota
Hrajú: J. Vajda, Z. Studenková, P. Sklár, M. Sládečková, Z. Tlučková
- 24. 4. sobota 9. 00 h**
NOŽE 2010
Medzinárodná výstava nožov a chladných zbraní
- 25. 4. nedeľa 10. 30 h**
NEDEĽNÉ ROZPRÁVKOVÉ DOPOLUDNIE
ALADINOVA LAMPA, Stražanovo bábkové divadlo
- 26. 4. pondelok 19. 00 h**
KATARÍNA VEĽKÁ
Monodráma v podaní Milky Zimkovej
- 28. 4. streda 18. 00 h**
VÝCHOVA UMENÍM K UMENIU
- program ZUŠ Exnárová
- 28. 4. streda 18. 00 h**
KRYŠTÁLOVÉ MISY
- unikátny meditatívny a liečivý koncert na farebne podsvietené kryštálové misy v podaní
FRANKA LORENTZENA A MARIANNE MIKKELSEN
- 30. 4. piatok 10. 00 h**
MOJA NAJDRAHŠIA
- podujatie ku DŇU MATIEK

SPOLOČENSKÝ DOM NIVY

Súťažná 18, Bratislava, tel.: 559 60 861

Vedúca manažérka: Daniela Konečná ☎++421-2/559 60 861

Programové oddelenie: ☎++421-2/559 60 861

Dopravné spojenie: TRL 205, 212 zastávka Kvačalova
všetky spoje, ktoré stoja na zastávke AS Mlynské nivy
parkovisko pre osobné autá

- 6. 4. utorok 10. 00 h – 12. 00 h**
PORADÍME VÁM...
- bezplatná právna poradňa pod záštitou OZ SLZA; uč.č.4
- 8. 4. štvrtok 17. 00 h – 21. 00 h**
ŠACHOVÉ KLUBOVÉ DNI
- pravidelné stretnutia členov Slovenského šachového zväzu
ŠK SLOVAN; uč.č.16
- 11. 4. nedeľa 9. 30 h**
ČAS PRE BOŽIE SLOVO
- stretnutie kresťanov otvorené pre všetkých; malá sála
- 19. 00 h**
KONCERT ORCHESTRA BRATISLAVA HOT SERENADERS
- hudba v štýle 20. a 30. rokov; veľká sála
- 13. 4. utorok 10. 00 h – 12. 00 h**
PORADÍME VÁM...
- bezplatná právna poradňa pod záštitou OZ SLZA; uč.č.4
- 14. 00 h**
PRÍRODA OKOLO NÁS
- tvorivé výtvarné popoludnie pre deti; uč.č.4
- 14. 4. streda 14. 00 h**
MESTO SNOV OČAMI DETÍ
- jarný ekologický happening z príležitosti Dňa Zeme;
- 15. 4. štvrtok 17. 00 h – 21. 00 h**
ŠACHOVÉ KLUBOVÉ DNI
- pravidelné stretnutia členov Slovenského šachového zväzu
ŠK SLOVAN; uč.č.16
- 20. 4. utorok 10. 00 h – 12. 00 h**
PORADÍME VÁM...
- bezplatná právna poradňa pod záštitou OZ SLZA; uč.č.4
- 21. 4. streda 14. 00 h**
SUPERKVÍZ
- I. ročník vedomostnej súťaže pre deti ZŠ; veľká sála
- 27. 4. utorok 10. 00 h – 12. 00 h**
PORADÍME VÁM...
- bezplatná právna poradňa pod záštitou OZ SLZA; uč.č.4
- 28. 4. streda 14. 00 h**
O DVOCH LENIVÝCH KOCÚROCH A MYŠKE TERKE
- divadelné predstavenie v podaní divadla
LUDUS pre žiakov ZŠ; veľká sála
- 29. 4. štvrtok 17. 00 h – 21. 00 h**
ŠACHOVÉ KLUBOVÉ DNI
- pravidelné stretnutia členov Slovenského šachového zväzu
ŠK SLOVAN; uč.č.16
- 15. 00 h**
PROBLÉMY ZRAKU SENIOROV
- zdravotná prednáška v Klube dôchodcov,